

BYGDESPEILET BYGDESPEILET

Kommunal informasjonsavis for Nannestad

Nummer 4

2. årgang

DESEMBER 1975

Utgiver: Nannestad kommune

Skolestyrets formann:

VELKOMMEN TIL DEBATT

I dette nummeret av «Bygdespeilet» kan leserne finne en presentasjon av den såkalte skoleordningskomitéens innstilling. Skoleordningskomitéen ble nedsatt av skolestyret i begynnelsen av den perioden som nå ebber ut, og har hatt som oppdrag å komme med en innstilling som skal trekke opp de viktigste retningslinjene for den videre utbyggingen av skoleverket i Nannestad i den kommende tiårsperioden.

Komitéens innstilling berører alle spørsmål av viktighet for skoleverket i bygda, og på de forskjellige områdene har komitéen kommet med forslag om hvordan oppgavene skal løses.

Det som er viktig å merke seg er at komitéen har fremmet et forslag. Dette betyr at innstillingen ikke er endelig. Den skal nå debatteres i en rekke forskjellige organer, og det er skolestyrets og kommunens håp

at flest mulig av bygdas innbyggere tar del i denne diskusjonen. Jeg går ut fra at videreutviklingen av skoleverket i bygda er en sak som interesserer de aller fleste mennesker i kommunen.

Vårt kommunale styresett er bygd på demokratiet. Det er innbyggerne selv som i samråd med sine valgte tillitsmenn skal bestemme hva som skal skje på

Over til side 18

— Innstillingen berører alle viktige spørsmål om skoleverket, sier skolestyreformann Terje Granerud, som her inviterer til debatt om det foreliggende forslag.

Mange interessante tall fra kommunevalget i høst

Størst deltakelse i Finstad krets — minst i Steinsgård

De fleste av oss har vel allerede glemt høstens store politiske begivenhet, det første kombinerte kommune- og fylkestingsvalget. Det har allerede blitt desember, og om kort tid trer det nye kommunestyret sammen for å ta fatt på sin fire-årige arbeidsperiode.

Men selv om selve valget ligger bak oss, skjedde det ting som kan være verd å merke seg. Vi skal ikke i Bygdespeilet forsøke oss på noen som helst analyse av valgresultatet. Det er ikke vår oppgave. Derimot foreligger et rikt tallmateriale som det sikkert vil være av interesse

for våre mange lesere å kjenne til.

Det som kanskje først tiltrekker oppmerksomheten når en studerer materialet er den store forskjellen i frammøte fra krets til krets. Det viser seg nemlig at Finstad krets hadde størst frammøte. Her var det 209 av 249 stemmeberettigede som avga stemme, eller 83,93 prosent. Deltakelsen var lavest i Steinsgård krets, der bare 163 av de 243 stemmeberettigede møtte fram ved urna. Dette tilsvarer 67,08 prosent. For de øvrige kretsene gjelder disse tallene: Kommunehuset 700 av

1021 (68,56 %), Moreppen Bedehus: 254 av 363 (69,97), Løken skole: 563 av 733 (76,80), Slatlum skole: 294 av 382 (76,96), Folkets Hus: 298 av 424 (70,28), Kringler Meieri: 191 av 264 (72,35), Maura skole: 650 av 931 (69,82) og Rotestua: 80 av 103 (77,67). Totalt var det 72,18 prosent av de stemmeberettigede (2389 menn og 2324 kvinner) som brukte stemmeretten i Nannestad.

Fordelingen av stemmene på partiene ble slik: Arbeiderpartiet 1708, Senterpartiet 868, Høyre 324, Kristelig Folkeparti 310, Sosialistisk Venstreparti 184 og Det nye Folkepartiet 120.

Totalt medførte dette at Arbeiderpartiet mistet sitt 20. mandat. Ved forrige valg var partiet bare 1/37 stemme fra å miste det samme mandatet til Senterpartiet, mens det denne gangen derimot gikk til Høyre. De 37 representantene i kommunestyret fordeler seg nå slik: Arbeiderpartiet: 19 (20), Senterpartiet: 9 (9), Høyre: 3 (2), Kristelig Folkeparti: 3 (3), Sosialistisk Venstreparti: 2 (2), Det nye Folkepartiet: 1 (1).

I Nannestad ble det avgitt 91 forhåndsstemmer, hvorav 88 ble

Over til side 18

Takk for i år!

Igjen er vi kommet til slutten av et år. Julen står igjen for døren med de forberedelser den fører med seg av forskjellig slag. Bygdespeilet tok jo for seg dette med julefeiringen i det tilsvarende nummer i ifjor. Når vi nå står foran et nytt år, kan det være nyttig å reflektere litt over det som har skjedd i kommunen i det året som snart går over i historien.

Den sak som har gått som en rød tråd gjennom det meste av året var hvordan det ville gå med utbyggingen av Holkebylia. Det var i det uvisse lenge, men det løste seg til slutt og byggingen av de første boliger kan settes igang bare tomtene blir byggeklare. Ventelisten over folk som vil sikre seg tomt er lang.

Også de forberedende arbeider på Eltonåsfeltet er så smått kommet igang.

I løpet av våren kom også den kommunale renovasjonsordningen igang. En ordning som er påkrevet og som forhåpentligvis vil bli til nytte for oss alle.

Våre tre renseanlegg er i full drift, noe vi kan se på vannet i Leirelva.

Dette var tre viktige saker som er valgt ut blant alle de andre mer eller mindre viktige saker som er blitt behandlet dette året.

Jeg har gjemt den viktigste saken i 1975 til slutt. Nemlig kommune- og fylkestingsvalget. Resultatet av dette førte bare til mindre endringer i sammensetningen av det nye kommunestyret. Vi vil få ny ordfører i den kommende fireårsperioden og ellers mange nye ansikter i kommunestyret.

«Bygdespeilet» ønsker vår nye ordfører og de nye representanter vel møtt til ansvarsfull gjerning og samtidig takker vi ordfører Ragnar Rygh for god jobb i inneværende periode.

På vegne av redaksjonsutvalget ønsker jeg alle lesere en God jul!

O. H.

«BYGDESPEILET»

Kommunal informasjonsavis for Nannestad

Utkommer 4 ganger årlig – Oppslag: 2 200

Ansvarlig redaksjonsutvalg:

Ola Holter, formann

Terje Granerud

Marit Berntsen

Inger Johanne Johansen

Bente Nygård

Faglig leder:

Reidar Otto Brovold

aa-trykk - roseveien 1b - lillestrøm

Får vi en permanent plan- og byggekomité i kommunen?

Skoleordningskomitéen gir forslag om dette

Hittil har det i vår kommune vært oppnevnt en ny plan- og byggekomité for hvert enkelt byggeprosjekt. Dette har medført at det har vært vanskelig fullt ut å dra nytte av de erfaringer som er vunnet ved hvert bygg. Skoleordningskomitéen har derfor fremkastet et forslag om at det opprettes en permanent plan- og byggekomité for kommunale bygg. Komitéen foreslås valgt for valgperioden, og antydnet sammensetning er to medlemmer valgt av formannskap og kommunestyre og to medlemmer valgt av skolestyret. Videre får kretsen hvor bygget skal reises være representert med to medlemmer, hvorav den ene fra lærerkollegiet. Skolesjefen bør være medlem på permanent status.

Skoleordningskomitéen har i sin innstilling også berørt spørsmålet om planløsning og

materialvalg ved bygging av nye skoler.

– Når det gjelder alternative tradisjonelt skolebygg mot åpen skole, og klasserommenes størrelse og form for øvrig, må plan- og byggekomitéen ofre disse spørsmålene spesiell oppmerksomhet for de forskjellige bygg ut fra retningslinjer og undervisningsplaner, sier skoleordningskomitéen, som ikke finner det riktig å antyde noen idealløsning.

Det er imidlertid komitéens bestemte mening at materialene i byggene må være solide. Dette ikke minst for å kunne holde vedlikeholdsutgiftene på et rimelig nivå.

– Når dette hensyn er tatt for de forskjellige bygg, vil vi likevel understreke at det bør bygges nøkterne og rimelige bygg, sier komitéen.

Utbedringer langs Åsveien også i 1976

Godkjente planer for ny parsell på Rv-120

Arbeidet med utbedring av Åsveien i Nannestad vil fortsette også i 1976. Parsellen som nå står for tur er fra Nannestad Almenning til Kringlerdalen, og selve arbeidet som skal utføres blir det samme som har skjedd på resten av veien: Forsterking og legging av fast dekke.

Også for videreføringen av riksvei 120 fra Eltonåsen synes det å gå mot en løsning. For denne veien foreligger godkjente planer for parsellen fra Eltonåsen til Erpestad.

Ved Vegdirektoratet i Akershus opplyses det til Bygdespeilet at de nye planene for parsellen Nannestad Almenning-Kringlerdalen ble lagt ut til offentlig ettersyn i slutten av oktober. Etter en periode på tre uker hvor grunneierne får anledning til å uttale seg blir saken sendt videre til kommunen.

Det gjenstår fortsatt en del midler til dette anlegget, og ytterligere 800.000 kroner er ført på budsjettet for 1976. Det regnes derfor med at dette arbeidet vil bli utført i løpet av neste år (1976).

Videreføringen vil stort sett skje slik som hittil, med forsterkning av vegbanen og legging av fast dekke. De inngrep som må foretas i eiendommer etc. betegnes av vegkontoret som minimale.

Også når det gjelder videreføringen av riksvei 120 fra Eltonåsen ligger det an til å komme et skritt videre i løpet av neste år. Planene for parsellen Eltonåsen-Erpestad ligger ferdig, men her er det ennå for tidlig å si noe om når de nødvendige bevilgningene kan komme. Det er imidlertid avsatt penger til grunnavstøelser. Arbeidet med grunnavstøelsene vil ventelig ta litt tid. Det vil først bli gjort forsøk for å komme til en såkalt minnelig ordning med grunneierne, men antagelig vil det bli nødvendig med avholdelse av skjønn. Skjønnen vil kunne påbegynnes til våren.

Ut over denne parsellen foreligger det ennå ikke planer for videre forsterkning/utbedring av riksvei 120 gjennom bygda.

T.G.

«HEIA NANNESTAD ! !»

Første gang bygda blir representert i fotballens fjerdedivisjon

Det er ikke bare «Bodø-Glimt» som har skapt fotballhistorie i år. På det regionale plan har Nannestad idrettslag klart det som aldri tidligere er oppnådd, – nemlig å skaffe bygda representasjon i fotballens fjerdedivisjon. I flere år har Nannestad ligget relativt godt an ved de årlige serietabellens slutt, men dette er første gang at kontrakt er sikret fra neste sesong. Avdelingsmesterskapet ble klart vunnet, og i de avgjørende kvalifiseringskampene ble det 3-0 over Sjøstad på Nannestad Stadion, og 2-1 over Ski på bortebane.

Vi tror at dette vil gi en fin impuls for fotballinteressen i bygda. Ikke minst tilskuermengden i kampen mellom Sjøstad og Nannestad viste at også publikum er med. Langt bortimot ett tusen tilskuere var her med og heiet gutta fram til seier i en virkelig publikumskamp.

«Bygdespeilet» gratulerer og ønsker lykke til i den nye divisjonen.

Nannestads lag etter seieren i Ski. Bakerst fra venstre Vidar Ellevold, Jan Haugerud, Ole Kr. Kaxrud, Dag Tronrud, Gunnar Noreng, Odd Blakkisrud, Gunnar Martin Kjenner (spillende trener) og Helge Ristesund (fotballgruppeformann og reservekeeper). Foran Knut Strøm, Kai Hoel, Gunnar Holter, Kåre Kopperud, Gunnar Haugsbakk, Truls Ola Kjenner, Arild Homble og Steinar Låvegg. (Bildet er tatt av Akershus Arbeiderblad/Romerikes Blad).

Videregående skole i Nannestad i 1981?

I de senere år er tilbud om videregående skolegang til ungdom i Nannestad bedret vesentlig, og antallet av de som søker en slik utdannelse er steget i betraktelig grad. Bedringen skyldes i vesentlig grad utbyggingen av Romerike yrkesskole og Jessheim skolesenter, samt et tilfredsstillende skyssopplegg for elevene.

Tilbudet kan imidlertid ytterligere forbedres ved at det blir lagt en videregående skole i eller opp til Nannestads grenser, sier skoleordningskomiteén. Komiteén viser til at Akershus fylkesting i 1974 vedtok at det skal bygges en ny videregående skole på Øvre Romerike. Det er antydning navnet Nannestad skolesenter, og komiteén trekker derav den slutning at denne

skolen skal legges til Nannestad. På fylkets prioriteringsliste er det antydning at skolen skal få stå ferdig i 1981.

Skoleordningskomiteén tar ikke for seg dette spørsmålet mer inngående, men komiteén har tolket sitt mandat slik at det forutsettes at den skal foreslå egnet tomt for den videregående skole.

I sin vurdering av tomtespørsmålet antar komiteén at rekrutteringen til skolen, foruten fra Nannestad, også vil skje fra nabobygdene Gjerdrum og Hurdal, og kanskje også fra visse nærliggende områder i Dal og Gardermo-distriktet.

I sitt arbeide har komiteén sett på tre forskjellige alternativer for tomt til den videregående skole. Disse er:

- Området mellom Bjerke kirke og Bjerkeåsen.
- Området øst for Nannestad idrettsplass.
- Området ved Haugdammen.

Skyssutgiftene for disse stedene vil variere, med ca. 780 000 kroner for alternativ a og b, mens stedet c vil føre til en årlig skyssutgift på vel 1,2 mill. kroner etter dagens takster. Til tross for vesentlig større skyssutgifter, men ut fra skolemiljø, jordbruks- og skogbruks-hensyn og distriktshensyn, vil komiteén gå inn for arealet ved Haugdammen som den desidert beste tomt for en videregående skole i Nannestad. Som alternativ til denne kommer området øst for Bjerke kirke. Det regnes med en tomtestørrelse på ca. 60–80 dekar for en slik skoleen-

het. Komiteén vil legge fram en mer detaljert vurdering av de to tomtalternativene som egen sak.

DYRERE KINOPRISER NESTE AR?

Kinostyret har foreslått at billettprisene for barn blir hevet fra to til tre kroner for vanlige forestillinger. Avgjørelsen på neste års billettpriser vil bli fastsatt ved budsjettbehandlingen.

Til tross for sterk økning av privatbiler:

NANNESTADS DROSJER STÅR ALLTID KLAR TIL SERVICE

Å være drosjesjåfør i Nannestad er ingen ni-til-fire-jobb. For det meste er det drosjeeieren sjøl som alene står for kjøringa, og hans arbeidsdag varierer med publikums behov for drosjeskyss. Kanskje det kan gå både ett og flere døgn som det er ganske stille, mens det andre ganger kan bli snau tid til nødvendig hvile mellom turene.

Her i bygda er det for tida 7 drosjeeiere som har bevilging til å drive drosjetrafikk, — en i Holter, en på Åsen, og en i Midtbygda, tre i Maura og en i Steinsgård. Ullensaker og Nannestad er nå ett løyvedistrikt, og det innebærer bl.a. at drosjene fra Nannestad kan påta seg kjøreoppdrag i Ullensaker og omvendt.

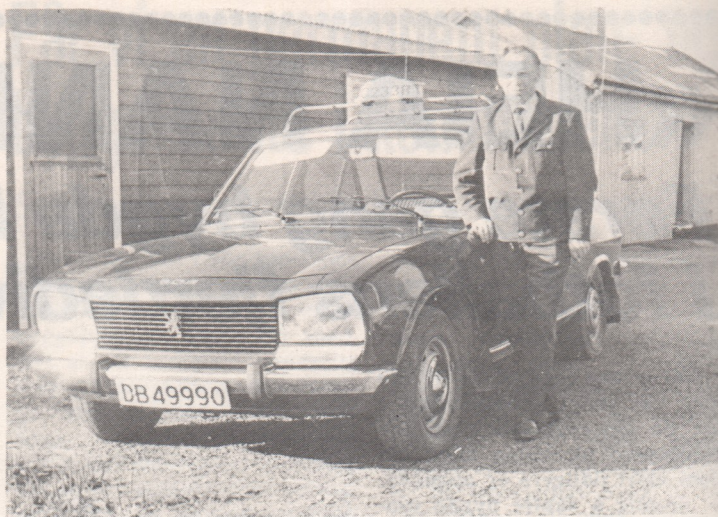
I ei langstrakt bygd som Nannestad, med forholdsvis spredt bosetting, har drosjeeierne ikke funnet det hensiktsmessig å samle drosjene ved en stedlig sentral. Men både av servicehensyn, og for å bedre sine egne arbeidsforhold, har de sett det som en stor fordel å få til en slags samordning av kjøringa.

En kan si at det nå er etablert et visst samarbeid i og med at seks av drosjeeierne har montert radiotelefoner i sine biler. Foreløpig er drosjene i Steinsgård, Maura og Midtbygda tilkoblet samme anlegg via en stasjon plassert i Kommunehuset, mens drosjen i Holter har eget mobiltelefonanlegg. Det er imidlertid planen at drosjen i

Holter også skal få direkte radiotelefonisk forbindelse med de andre.

I helgene praktiseres en vaktordning fra kl. 15.00 på lørdager til kl. 06.00 på mandager. Der ved er publikum sikret service, og sjåførene kan få noen frihelger av og til.

Drosjeeier Ole Kristiansen, som er formann i drosjeeierforeningen mener at drosjetrafikken her i bygda er bra dekket med de nåværende bevilgninger. Det er transport til lege og sykehus som utgjør størstedelen av trafikken. I ferietida og i sommersesongen er det litt travlere enn ellers i året, med turer bl.a. til og fra flyterminalen på Gardermoen.

Drosjeeierforeningens formann Ole Kristiansen: — Vi skulle ha tilstrekkelig kapasitet til å betjene vårt publikum.

Men det er ikke mer trafikk enn seg ombringing av telegrammer at den til enhver tid har kunnet og budtjeneste for telegrafbli tilfredsstillende utført. verket. Dessuten har drosjene påtatt

I.J.J.

Drosje kan bestilles over følgende telefoner:

Drosjer i Nannestad: (mobiltelf.stasjon)	99 72 94
Tore Haugen, Maura:	—
Sverre Bjerkek, Steinsgård:	99 90 50
Ole Kristiansen, Maura:	99 91 37 99 72 94
Tor Rustad, Maura:	99 90 95 (mobiltelf.)
Einar Haugerud, Nannestad:	99 71 23
Gunnar Dybdal, Åsgreina:	99 71 39 mobiltelf.
Ole Haugerud, Holter:	99 52 35 samme nr.

Nannestadgutt på Statens Høstutstilling

Maleren og landbruksstudenten Ole Vollaug fra Maura oppnådde i høst å bli antatt ved Statens Høstutstilling. Nå har samme Ole fått en god del presseomtale for dette. «Bygdespeilet» skal derfor ikke gjenta noe av hans personalia eller andre ting i samme forbindelse. Bare gratulere med dette fine resultatet. Vi ser her Ole Vollaug med en av sine nyere produksjoner.

HVORFOR SORTERE MENNESKER ETTER ALDER?

Bygda trenger aktivitetshus

Fritidslederen i Nannestad har startet opp sin virksomhet denne høsten. Vi vet at stillingen har «vandret» mellom de politiske partier i lengre tid, at det har vært mange søkere da den endelig ble utlyst. Og at «den heldige» er Harald Burvald, 34 år, ungkar og spillmann. Han er oppvokst i Stathelle i Telemark, og på spørsmål om alle telemarkinger har en liten kunstnerisk åre, svarer han «kanskje», og opplyser at man i Telemark sier håndverkere om sånne som kan litt av hvert med hendene sine.

— Hva er en fritidsleders utdannelse?

— For mitt vedkommende består den i en del teori — uten å ta eksamen studerte jeg en tid fagene psykologi, sosiologi og teatervitenskap. Og ganske mye praksis. Min erfaring er at i denne jobben får man bruk for alt man har vært bort'i.

Uten å gå særlig i detaljer skal vi oppsummere Burvalds praksisfortid.

Han har vært med på å starte og drive Club 7 i Oslo, vært klubbleder i Oslo kommune, fritidsleder i Balestrand i Sogn og ved Asgard psykiatriske sykehus i Tromsø. Undervist i hobbykurs i friundervisningen, jobbet i et kinoimportfirma og ved et psykiatrisk sykehus i Skottland. Foruten alt dette har han «lært keramikk» i Bulgaria, og har stor interesse av teater i alle former. — Vel og bra. Men nå har vi sikkert pint nannestad-sokningene til bristepunktet. **Idretten.** Er ikke det en viktig del av en fritidsleders arbeid?

— Hvem har sagt noe annet? Den er så vidt jeg kan se i gode hender her i bygda. Jeg har vært i kontakt med alle idrettslagene, og venter også å gjøre en jobb som sekretær i ungdoms- og idrettsutvalget. Min utdannelse i den sektoren fikk jeg som instruktør i militæret. Orienteringsløp, svømming, håndball, skituridrett. Har dessuten vært bort i dykking og froskemannssporten.

Kulturmidlene til stor hjelp.

— Du nevnte idrettslagene. Hvilken rolle spiller ellers de forskjellige lag i ditt fremtidige arbeid?

— En stor rolle. En del av min oppgave ligger nettopp i å lette arbeidet for de frivillige krefter. Være bindeledd og saksbehandler overfor de kommunale myndigheter. Pluss forhåpentlig tilføre nye impulser, være en slags idébank kan vi gjerne si.

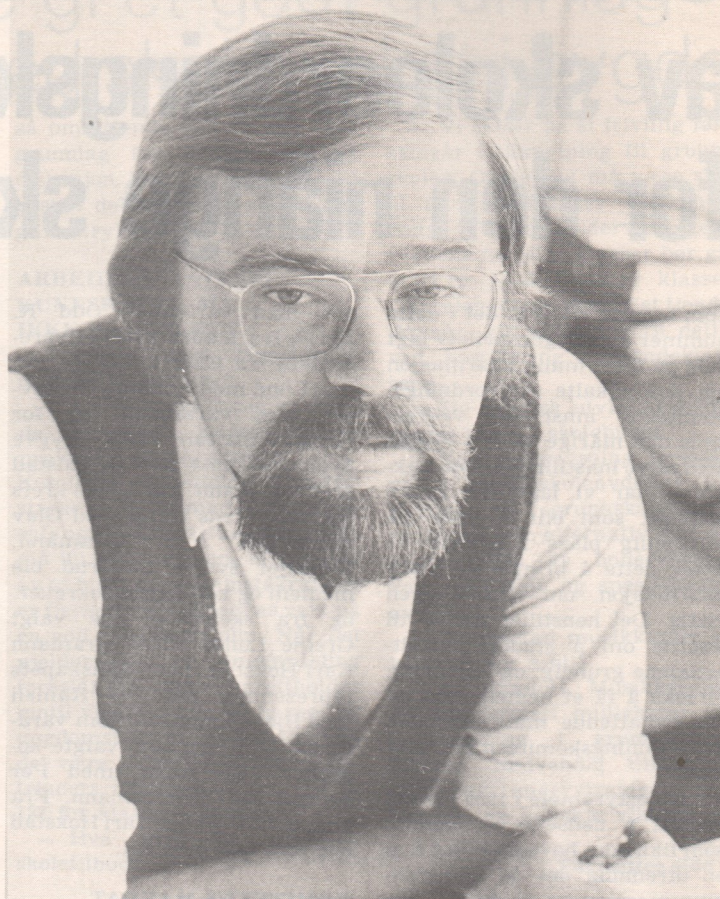
— Instruksjon for arbeidet er nokså omfattende og åpner for mange muligheter. Blir du kostbar i drift?

— Alt etter de øynene som ser. Mitt felt griper inn i de allerede oppsatte poster. Jeg tenker da særlig på sosialbudsjettet. Og det finnes utallige støtteordninger fra stat og fylke til de ting det blir aktuelt å arbeide med. Kulturmidlene som staten fordele mellom landets kommuner første gang i høst, er vel den beste hjelpen. Mange lag har sikkert ikke vært oppmerksom på disse midlene, men en del har da søkt. Som kjent tilgodeses stort sett alle typer aktiviteter for alle aldre: Teater, film, musikk, idrett, kulturvern. Til og med drift av forsamlingslokaler kan det ytes tilskudd til. Og beløpet, som i år utgjør kr. 55 000, kommer i tillegg til den støtte kommunen i forveien yter til de ymse formål.

Stort behov for aktivitetshus.

— Det sies at det fra før er nok av tilbud på fritidssysler i bygda.

— Det er mye. Men behovene er så forskjellige, og det er ikke alle som er såkalt organisert. En ting må vi også huske på, de fleste tilbud er lokalisert til Midtbygda, og den tung

Harald Burvald — bygdas fritidsleder.

vinte kommunikasjonen gir forskjellsbehandling. Ta f.eks. ungdomsskolens klubb «Kjelleren». Den er et helt fint tilbud — for de som bor i nærheten. I stedet for å sette barna på en buss også utenfor skoletiden, tror jeg det er klokere å satse på tiltak der menneskene bor.

Jeg må bekjenne at jeg er imot den bäsmentalitet som er så vanlig. De store kommunale ungdomsklubber, «gettoer» kaller jeg dem, som er uforpliktende for ungdommen, er mange steder et feilslag. Hvorfor i det hele tatt putte mennesker i hauger, sortert etter alder? Alle vil tape på det. Det vi mer trenger er aktivitetshus i lokalmiljøet for alle typer mennesker og generasjoner. Hvor vi kan komme tilbake til det fellesskapet vi holder på å miste. Nannestad kommune står nettopp overfor en nye oppgave, å bygge barnehager. Hvorfor ikke tenke nøye over om vi kan slå flere fluer i samme smekk, reise hus som kan romme mange aktiviteter. Det gis solid statsstøtte til slikt. Med andre ord, et sted å være for oss alle. Det er gjort med hell andre steder, så hvorfor ikke i Nannestad.

Ny giv i bygdas kulturliv.

— Ordtaket om at «lite får du gjort alene, mye får vi til i flokk» gjelder i høy grad en fritidsleders arbeid?

— Det er klart at foruten midler og lokaler, må vi finne positive mennesker til å gi litt av sitt overskudd. En aktivitetsleder trenger ikke ha lang utdannelse. Det må pengteres at det er folk med menneskelige kunnskaper, fremfor ekspertise vi trenger. Altså vanlige mennesker med lyst og evne til å omgås andre.

— Konkrete planer om ting som skal settes ut i livet med det første?

— Elevene i ungdomsskolen er tatt med på råd om interessegrupper, og det som kommer blir teatergruppe, viseklubb, film og forskjellige formingsaktiviteter. Og vi arbeider med planen om et hestesenter!

Dette skulle være nok til at leserne kan danne seg et bilde av fritidslederens gjerning og mennesket bak. Vi øyner en ny giv i bygdas kulturliv, og la oss for all del få kulturbegrepet dit det hører hjemme, i lokalmiljøet blant menneskene som bor der.

Omfattende innstilling lagt fram av skoleordningskomiteen for den nårlige skole i Nannestad

Som leserne vil se er det i dette nummer av «Bygdespeilet» lagt vekt på mest mulig informasjon om den såkalte skoleordningskomiteens innstilling vedrørende den nårlige skole i bygda. Med selve innstillingen som bakgrunn har vi laget en rekke artikler, som blir å finne på forskjellig plass i avisen. Vi anser dette å bringe en fyldig informasjon om innstillingen viktig. Det henstilles derfor til leserne om å studere enkeltartiklene grundig, og om mulig forsøke å få et helhetsbilde av det omfattende materiale som skoleordningskomiteen har lagt fram.

I skolestyremøte i 1959 ble det vedtatt å nedsette en komite som fikk som hovedmandat å gi en utredning om de undervisningsmessige og praktiske løsninger i skolen på grunnlag av ny lov om folkeskolen av samme år. Den daværende komite la fram sin endelige innstilling i 1961. På grunnlag av denne innstillingen er skoleverket i Nannestad bygd opp. I og med tilbygget til Maura skole, påbegynt 1973, er også den praktiske del av komiteinnstillingen sluttført.

Ny skoleordningskomite av 1972

Behovet for en ny skoleordningskomite kom fram i skolestyremøte i august 1972. Bakgrunnen for dette var at boligbyggingen i kommunen hadde medført økende antall elever i kretsene, en økning som ville bli stigende. Dette medførte behov for å vurdere kapasiteten i nåværende skolebygg, eventuelle forslag om nye skolebygg og eventuelle justeringer av kretsgrensene. Videre kom i 1971 en ny skolelov, Lov om grunnskolen, samt ny Mønsterplan, og nye samarbeidsorganer i skolen. Alle disse forhold har betydning for romprogram, metodespørsmål og lignende. Førskole, frivillige skoleår, videregående skoler og voksenopplæring ble også trukket inn. Skolestyret gikk på dette grunnlag inn for å oppnevne en ny skoleordningskomite. Som medlemmer til denne ble valgt Trygve Simon-

sen med varamann Odd R. Bergh fra Maura krets. Representant fra Eker krets ble Erling Lund med Annlaug Gustavson som varamann, og for Kringler-Slattum krets Trygve Sydhagen med Sverre Rustad som varamann. For Løken krets ble valgt Jens Haga med Olav Langørgen som varamann. Skolesjef Sverre Sutterud ble medlem og komiteens sekretær, og fra skolerådet ble valgt Grethe Lunde med varamann Kari Hokstad. Formannskapet representant ble Per Ramsli med Bjørn Engelstad som varamann. Som formann valgte komiteen Jens Haga, med Per Ramsli som nestformann. Fra august 1974 rykket Kari Hokstad opp som fast medlem.

KOMITEENS MANDAT.

Med utgangspunkt i Lov om grunnskolen og Mønsterplanen har komiteen hatt i oppdrag å utrede skoleordningen i Nannestad for en kommende periode på 10 år, med følgende mandatpunkter:

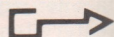
1. Vurdere prinsipper i grunnskolelov, Mønsterplan og føresegner m.v. for grunnskolen av betydning for skolebygg og drift.
2. Vurdere behov for et frivillig førskoleår og et 10. frivillig skoleår og de rombehov dette medfører.
3. Vurdere det pedagogiske opplegg, inkl. timefordeling, fra og med førskoleår til og med 10. skoleår.
4. Fremme forslag til nødvendige nybygg for barne- og ungdomstrinnet. Det tas hensyn til de varierte muligheter for skolebygg som eksisterer (f.eks. grendeskole 1.-3. årskull).
5. Vurdere kretsgrenser ut fra praktiske, pedagogiske og økonomiske forutsetninger og komme med forslag til eventuelle endringer av gamle kretsgrenser og forslag til grenser for eventuelle nye kretser.
6. Vurdere voksenopplæringen i kommunen.
7. Vurdere de tilbud kommunens ungdom har for videregående skolegang og eventuelt fremme forslag for fylkesmyndighetene

om endringer/forbedringer i tilbudene, eventuelt kombinere med former for utbygging av videreutdanningstilbud i kommunen eller i mulig samarbeid med nabokommuner.

VIKTIGE PRINSIPPER.

Med bakgrunn i Grunnskoleloven har komiteen pekt på følgende prinsipper av betydning ut fra skoleplanleggings-synspunkt:

1. Grunnskolen er 9-årlig med to trinn: Barnetrinnet (1.-6. årskull) og ungdomstrinnet (7.-9. årskull).
2. Klar begrensning av skolestørrelse, med vektlegging på fordelene med mindre skoleenheter.
3. Etter forslaget som foreligger, vil det bli åpnet adgang til å gjøre vedtak om å sløyfe kretsgrensene i hele kommunen eller deler av den, eventuelt beholde kretsgrenser.
4. Elevgrupper kan etableres i større eller mindre grupper enn det som er fastsatt for klasser.

Skoleordningskomiteen av 1972. Fra venstre formann Jens Haga, Trygve Simonsen, Per Ramsli, Sverre Sutterud og Trygve Sydhagen. Medlemmene Erling Lund og Kari Hokstad var ikke til stede da bildet ble tatt.

Skoleordningskomitéens formann:

Innstillingen bør kunne gi et godt grunnlag for det videre arbeid med skoleverket i bygda

Skoleordningskomiteens innstilling slik den nå foreligger er et omfattende dokument. Den oppnevnte komite har nedlagt et stort arbeide, et arbeide som har hatt som forutsetning et godt kjennskap til regelverk og lokale forhold, samt evnen til å se noe inn i framtida. For det er skoleverket i framtida som er siktemålet for de anbefalinger komiteen nå er kommet fram til. Dokumentet er grunnlaget for en videre beslutningsprosess, som vil få den største betydning for Nannestadskolene.

— Komiteformann, Jens Haga, er det en god innstilling som nå blir lagt fram?

— Dette er det opp til andre å bedømme, men sett fra vår side er det et gjennomarbeidet og grundig dokument. Til tross for

5. Integrering av noen kategorier handicappede i normalskolen og andre ordninger for elever som trenger spesiell hjelp.

6. Samarbeidsorganene (samarbeidsutvalg, foreldreråd, elevråd m.m.) med behov for møterom etc.

7. Mest mulig utleie av skolelokaler til forskjellige formål utenom skoletid.

Mønsterplanen er en retningsgivende rammeplan. Av spesiell betydning i denne forbindelse nevner komiteen følgende prinsipper:

1. Alle elever har krav på undervisning etter sine evner og anlegg. Følgelig må arbeidsforholdene i skolebygg legges til rette ut fra dette differensieringsprinsipp.

2. Elevflokkene kan inndeles i storklasser, vanlige klasser og mindre grupper, alt etter behov og arbeidsform. Dette må medføre rom av forskjellige størrelser: Storklasserom/åpne arealer, vanlige klasserom og grupperom.

3. Sammenholdte klasser på alle trinn, dvs. klasser som ikke er delt etter kursplaner, evner og anlegg.

4. Samarbeid: Det forutsettes en demokratisering av skolens samarbeidsformer, både i undervisningen og spesielt mellom de forskjellige interessegrupper. Elever, lærere, foreldre og andre tilsatte ved ulike råd og utvalg. Det må sørges for også rimelige praktiske muligheter i skolene for dette sam-

at det er et omfangsrikt verk, er det i en meget konsentrert form. Innstillingen er den tredje i rekken, etterat det har vært nødvendig med revisjoner av de tidligere. Vi tror på våre antagelser og anbefalinger, og mener det er en riktig innstilling.

— Har det vært spesielle konfliktsituasjoner, til eksempel mellom skolefaglige synspunkter og almene synspunkt, eller tradisjonell skolepolitikk og nytenking?

— Alt er drøftet på et helt fritt grunnlag. Vi har diskutert, tildels inngående, enkelte spørsmål. Men som regel har vi til slutt oppnådd enige formuleringer. Når det gjelder skolen i tradisjonell betydning og nytenking har vi forsøkt å opptre nøytralt. Men det er klart at i en

arbeid. Komiteen viser for øvrig i denne forbindelse til Føregger m.v. for grunnskolen, noe nærmere omtalt i kapittel VI.

Spesielt har komiteen understreket nødvendigheten av sikre og solide kunnskaper i basisfag som lesing, skriving og matematikk. Det anses videre som viktig at det i skolen må være en god arbeidsdisiplin. Komiteen understreker samtidig at gjennomføring og oppfølging av Mønsterplanen vil kreve økonomiske uttellingene utover det en før har vært vant til.

ALLE SKAL FÅ UTTALE SEG.

De enkelte synspunkt og betraktninger framgår så langt mulig av separate artikler i «Bygdespeilet».

Det bemerkes imidlertid at hele komiteens innstilling er enstemmig fra medlemmenes side.

Innstillingen blir nå oversendt formannskap og skolestyre til behandling. Før behandling i disse organer foreslår komiteen at innstillingen sendes generalplanutvalg, jordstyre, skogutvalg, friluft- og miljøvernemnd, trafikkutvalg og de politiske partier. Skolestyret vil oversende den til samarbeidsutvalgene ved skolene og skolerådet til uttalelse. Frist for uttalelser er forøvrig satt til 15. februar 1976. Når uttalelser foreligger, behandler skolestyret saken før endelig behandling i formannskap og kommune- styre.

så omfattende sak er det også grunnlag for konfliktstoff og diskusjon. Vi håper derfor på en positiv debatt om de syn vi har gitt uttrykk for.

ARBEIDSINNSATS OG KUNNSKAPER MA IKKE REDUSERES.

— Følger dere Mønsterplanens retningslinjer?

— I hovedtrekkene er vi enig i de opptrukne prinsipielle og praktiske retningslinjene. Komiteen vil imidlertid understreke at dette med arbeidsinnsats og kunnskapstilleggelse ikke må bli redusert som et resultat av at blant annet minstekravene er fjernet. Det må legges vekt på en god arbeidsdisiplin. Når det gjelder fag- og timestfordeling foreslår vi at dette opprettholdes inntil videre, både på barne- og ungdomstrinnet. På noe sikt kan det være aktuelt å utvide barnetrinnet uketimetall fra 134 til 138 for klassene samlet.

— Hva med de frivillige skoletilbud?

— Vi satser på et frivillig førskoleår i tilknytning til grunnskolen. Opplegget må være slik at alle seksåringer vil kunne delta i denne undervisningen. Planene for slike klasser bør gå ut på 10–15 uketimer pr. klasse. De elever som ønsker et tiende skoleår, gis anledning til dette ved hospitering i niendeklassene.

— De psykisk utviklingshemmede plass i skolebildet?

— Slik undervisning foreslås gitt i spesialskoleavdeling tilknyttet en grunnskoleenhet, eventuelt som alternativ med en kombinasjon av undervisning ved institusjon og spesialskoleavdeling.

— Nannestad musikkskole er kommet for å bli?

— Så absolutt. Musikkskolen må gis fortsatt muligheter for undervisning i grunnskolen lokaler. Nødvendig tilleggsstyr for undervisningen må skaffes, og kanskje viktigst av

Fortsettes side 8

Skoleordningskomitéens formann, Jens Haga.

At våre trofaste venner hestene er på tilbaketog når det gjelder innsatsen i dagens jordbruk, er en kjensgjerning som bare må beklages. Men i konkurransen med motoriserte hestekrefter må de havreforbrukende enestere gi tapt. Også i jordbruket er det nødvendig med effektivitet og rasjonell drift, og da må sentimentale begrunnelser legges til side.

Men: hestens popularitet, spesielt hos barn er på ingen måte synkende. Dette å kunne bli transportert med et levende vesen, som både er i besiddelse av fornuft og vilje til å gjøre en tjeneste, er noe helt annet enn å trække på en gasspedal og dreie på et ratt. Det er noe eget ved enten å sitte på hesteryggen, eller trille behagelig avsted med «Blakken» i sjekene.

Vi ser her begge delene presentert utenfor Eker skole. På kjøretøyets kuskeplass finner vi ingen ringere enn vår kjente kunstner, billedhuggeren Skule Waksvik, som hadde en travel dag med «Blakken» og en lang kø av barn som gjerne ville ta seg en kjøretur.

På kjøretøyet skal folket kjennes

alt, — musikkskolen bør få kommunal status!

— Vil det bli utvidede tilbud innen voksenopplæringen?

— Med den kommende nye lov om voksenopplæringen regner komiteen med økning av mulighetene for voksenopplæring i kommunen. Dette ventes organisert både av skolemyndigheter og opplysningsorganisasjoner, og vi forutsetter fortsatt at skolelokalene leies ut gratis til disse formålene. Planlegging og koordinering av voksenopplæringen styres av en komitee valgt av skolestyret, med sekretariat i skolestyrets kontor.

— Hva med den pedagogisk/psykologiske tjeneste som har vært noe i søkelyset i det senere?

— Denne, sammen med pedagogisk veilednings- og etterutdanningstjeneste, foreslår vi lagt til Kringler skoler. Vi forutsetter imidlertid at Øvre Romerike lærerkurser i en eller annen form kan fortsette i samarbeid med Eidsvoll og Hurdal kommuner. Vi foreslår videre at det nedsettes en komitee for snarest å vurdere hva en kan gjøre med hensyn til kontorbehovet ved Kringler skole fra 1/8—76.

Når det gjelder spesialskole mener vi at denne bør kunne

integreres i planer for en ny grunnskoleenhet i Eker krets.

STORE INVESTERINGER NØDVENDIG.

— På annen plass i «Bygdespeilet» gis nå en omtale av komiteens forslag når det gjelder den enkelte skoles framtid. Er større investeringsoppgaver påkrevet i nærmeste framtid?

— Ja her er det ingen tid å miste. Eker krets trenger ny skoleenhet påbegynt allerede 1978/79). Ikke minst på grunn av spesialskolen, som bør legges til denne enheten, er det nødvendig å klargjøre planene så snart som mulig. Aktuelt byggested er i Preståsenområdet.

Løken skolekrets trenger ny skoleenhet i tiden 1979—83. På grunn av manglende planer for utbygging av Eltonåsen, blir det ikke antydning plassering av ny skole enda.

I Maura vil det etter 1985/86 bli behov for en barneskoleenhet. Aktuell tomt er i området mellom Nordåsvegen og ny veg til byggefeltet i Holkebylia.

Til 1978/79 foreslår vi bygging en ny ungdomsskole på Kopperudmoen i Maura. Etter 1985/86 kan det også bli aktuelt med en ungdomsskole i Holter.

— Alt dette vil koste mange penger?

— Et overslag viser at inve-

steringsbehovet ligger på 19,2 mill. kroner i perioden fra 1975 til 1986. Hertil kommer utstyr og inventar med ca. 1 mill. kroner. Alt etter dagens priser. Investeringene fordeler seg med 6,6 mill. kroner til ny Eker skole, 500 000 kroner til Kringler skole, 4,7 mill. kroner til ny Løken skole, og 7,4 mill. kroner til ungdomsskole nummer to. Utgiftene i forbindelse med skolebygging beregnes etter en utgift på brutto 7 313 kroner og netto 4 453 kroner pr. elev i «1975-kroner».

— Komiteen har også foreslått visse endringer av de eksisterende kretsgrensene. Her ligger det vel «sprengstoff»?

— Det er bare for kretsene Løken og Kringler—Slattum at vi foreslår en regulering. De øvrige grenser foreslås opprettholdt. I prinsippet mener komiteen at ordningen med kretsgrenser må bli opprettholdt. Dette ut fra såvel praktiske som skolemessige hensyn. Økonomiske hensyn bør vike i sammenligning med de avgjorte pedagogiske fordeler. Også forslagene om nye skolebygg er basert på en kretsinndeling.

— Når får vi en videregående skole i Nannestad?

— Den kommer forhåpentligvis om ikke så altfor mange år. Vårt mandat i denne forbindelse forstår vi begrenset til å utpeke

et tomteområde for en videregående skole. Her foreslår vi et område ved Haugdammen i Åsgreina som beste løsning, alternativt i et område mellom Bjerke kirke og Bjerkeåsen.

— Til slutt, komiteformann, når vi vil se resultater av den foreliggende innstilling?

— Dette var et vanskelig spørsmål. Vi har lagt fram vår innstilling, og det er helt andre instanser som blir ansvarlig for det videre arbeide med planlegging og iverksetting. Mange instanser bør og må uttale seg offisielt om innstillingen. Vi foreslår at før formannskap og skolestyre tar saken til behandling, bør generalplanutvalg, jordstyre, skogutvalg, friluft- og miljøvernemnd og trafikktutvalg få anledning til å gi sin uttalelse. Og selvfølgelig også de politiske partier. Samarbeidsutvalgene og skolerådet må også få anledning til å gi sine kommentarer.

Vi håper at folk flest vil sette seg inn i innstillingens innhold, slik at vi kan få en aktiv og positiv debatt om denne saken, som er av grunnleggende betydning for skoleverket i bygda, sier skoleordningskomitéformann Jens Haga.

TEGN LÆREREN DIN!

«Bygdespeilet» inviterer elever i barneskolene til tegnekonkurranse

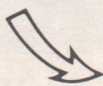
Hvorledes ser læreren eller lærerinnen din egentlig ut? Spørsmålet går til alle elever i samtlige av bygdas barneskoler. Vi ville gjerne at du skulle forsøke å tegne han eller henne i en eller annen situasjon. Det behøver ikke nødvendigvis å være akkurat bak kateteret, selv om dette selvsagt er svært aktuelt. Bruk fantasien din! Kanskje finner du et fint motiv fra en gymnastikktime, fra lek, eller nær sagt hva som helst. Og strengt tatt behøver det heller ikke å være knyttet til en bestemt hendelse i skolen. Kanskje kunne vi tenke oss læreren som, tja, racerbilist, «hippi» eller romfarer! Det er mye å velge i. Tegningen sender du til

«Bygdespeilet» ved Ola Holter, 2030 Nannestad.

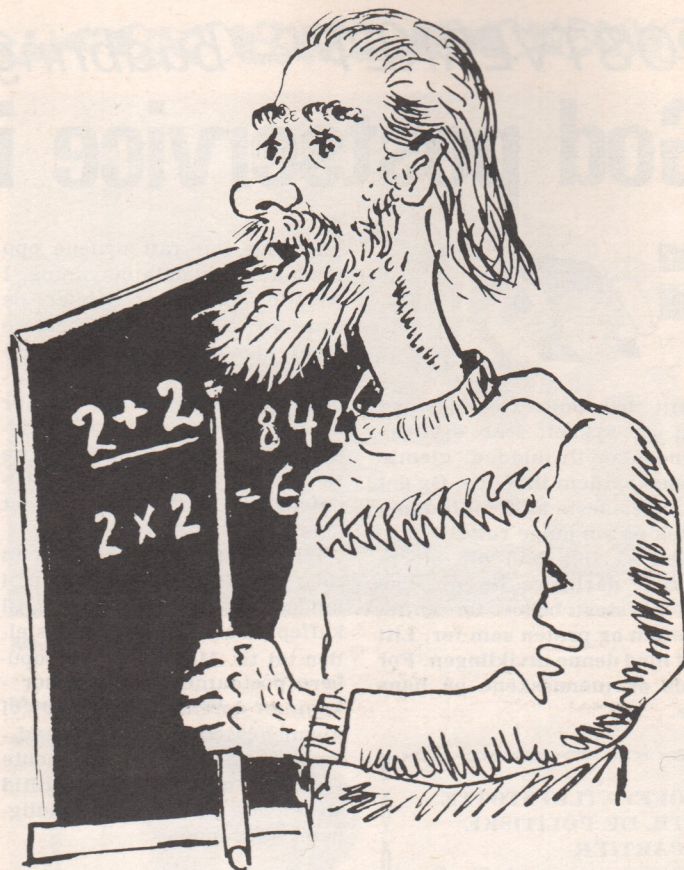
Tegningen lager du på et hvitt ark, helst så stort som denne avissiden. Bruk gjerne farger!

Vi må ha tegningen din innen 20. januar. Vent derfor ikke med å sette igang!

Når vi har fått alle tegningene vil en utvalgt lærer og to fra redaksjonsutvalget forsøke å finne fram til de beste. Det vil bli gitt diplomer til de beste innen hvert av klassetrinnene fra første klasse til og med sjette. Dessuten vil vinnerne bli presentert i neste nummer av «Bygdespeilet». For at vi skal få et system i det hele, skriver du følgende i det ene hjørnet av tegningen, eller på baksiden:

Så sett igang! Vi venter å få mange riktig fine tegninger!

Navnet ditt

Skole

Klasse Alder

Hva heter læreren din

Våre to representanter til fylkestinget

I det nye fylkestinget vil det være to representanter fra Nannestad. Dette er Marit Berntsen fra Arbeiderpartiet, som også sitter i innværende fylkesting, og Peder Sandholt fra Høyre, som stiller for første gang.

Marit Berntsen

Peder Sandholt

«Vi vil beholde syke bilen i bygda!»

Idet «Bygdespeilet» går i trykken blir det fra sanitetsforeningen opplyst at det pågår en større underskriftskampanje til fordel for at bygda skal få beholde sin sykebil.

I et opprop blir det vist til at sanitetsforeningen gjennom 17 år har drevet bygdas eneste sykebil på en tilfredsstillende måte. Ambulansen har reddet mange liv. Etter de nye reglene har myndighetene planer om å rasjonalisere bort syke bilen i Nannestad. Dette kan vi ikke si oss enig i. Folketallet øker, behovet for en ambulans innen området her blir stadig større. Vi har sykehjem og institusjoner som har krav på en sykebil i nærheten. Bilen er i daglig drift. Vi må stå samlet om kravet til fortsatt å få ha en ambulans i bygda vår.

Dette oppropet er underskrevet av samtlige politiske partier i bygda, leger og annet helsepersonell, en rekke lag og foreninger, samt enkeltpersoner. Oppropet danner grunnlaget for en aksjon hvor flest mulig skal få gi uttrykk for at de ønsker å stå bak kravet om fortsatt sykebil i Nannestad. Sanitetsforeningens medlemmer vil i denne anledning oppsøke alle husstander. Listene vil så samlet og bekreftet bli sendt til fylkesordfører, fylkeslege og direktør for sykestellet i fylket.

Når denne notis leses i «Bygdespeilet», er aksjonen avsluttet. Og så er det bare å håpe på en positiv avgjørelse, slik at bygda også i framtida kan få den beste ambulanseservice når sykdom eller ulykke gjør det nødvendig.

POSTVERKET — budbringer på godt og vondt

God postservice i Nannestad

Mitt barndoms landpostbud kom på sykkel. Når det var pannekaker til middag, gjemte vi noen av dem til Sofus. Og det var ikke eneste kaffemåltid han inntok på sin lange rute.

Men så fikk han bil, større distrikt, dårligere tid og ikke fullt så stort behov for kaffe-skvetten og praten som før. Litt trist med denne utviklingen. For Sofus og menneskene på hans rute.

OFFENTLIG STØTTE TIL DE POLITISKE PARTIER

I samsvar med Stortingets vedtak om støtte til de politiske partier har Nannestad kommune bevilget følgende beløp:

Til Arbeiderpartiet 9.697 kroner. Høyre 1.615 kroner. Kristelig Folkeparti 1.968 kroner. Senterpartiet 4.947 kroner. Det Nye Folkepartiet 1.018 kroner. Sosialistisk Venstreparti 1.588 kroner.

I disse beløpene er inkludert et grunnbeløp på 600 kroner til hvert parti, et representanttillegg på 200 kroner for hver representant til kommunestyret, og tre kroner pr. mottatt stemme ved forrige valg.

Sverige har fått øynene opp for landpostbudets betydning. I enkelte kommuner jobber de som en slags sosialarbeidere blant den eldre og avsidessboende del av befolkningen. Foruten å bringe og hente post, har de med seg varer fra landhandleren, de utfører små og store tjenester etter behov. En betryggelse å vite at postbudet kommer innom.

Slike eksperimenter har man meg bekjent ikke utprøvd her i landet, og noen halvtimme til kaffeprat blir det nok også sjelden tid til. Men når våre populære postdamer - og menn - kommer lårende i sine biler - vi kjenner låten på lang avstand - løper ungene i møte for å hente regninger og brev. Det er alltid spennende å få post. Alle muligheter står åpne.

2100 HUSSTANDER

I 1853 ble bygda velsignet med sitt første poståpneri, som ble lagt i hovedsoknet. Bjørke og Holter måtte vente lenge på samme gode.

I Holter f.eks. bodde det en kone som gikk omkring og solgte kaker. Når hun var på Jessheim for å proviantere, tok hun med seg post tilbake til godfolk i Holter som måtte betale 1 skilling for hvert stykke post de mottok. Nølte de med betalingen, måtte de pent hente posten sin sjøl.

Fra 1915 ble postforbindelsen betegnet som god. Maura, Holter, Nannestad og Moreppen hadde da hvert sitt åpneri med forsendelse daglig. Ved Steinsgård åpneri fikk man post 3 ganger i uka.

Flere landpostbudruter var også satt i gang på det tidspunktet. I 1975 har også postmesteren i Lillestrøm grunn til å være fornøyd med distriktet vårt. Det er nå 2100 husstander og ialt 6 landpostbud og lokalpostbud trosser værgudenes luner og fyller de mange postkasser med hyggelig - og mindre hyggelig post. I tillegg til operier som er nevnt ovenfor, har også Åsgreina fått sitt. Steinsgård mistet derimot sitt postkontor for noen år siden.

Et blikk på personallisten viser overvekt av damer både bak skranken og bak bilrattet. Hvordan går det på vinterføre og glatte veier?

— «I regelen greit. Den del av ruten det kan være vanskeligst å forsure er faktisk snøfonna inn til postkassene. Du kan gjerne skrive at det er et ønske å få samlet noen av postkassene.

Og at kassene skal stå ved veien, ikke ved husveggen».

Føler noen seg truffet, så il ut og flytt postkassa!

JULESTRIA HEKTISK

— Har kontorpersonalet et ønske i denne søte juletid.

— «Hvis publikum kunne gjøre ferdig mest mulig av posten før de kom til oss, ville det være fint. Sette frimerker på julekortene, skrive ferdig følgesedler til pakkene og slike ting. Vi har liten plass på kontorene og det blir lett lange køer i denne tiden».

Det skal vi skrive oss bak øret.

Julen er de gode gjerningers tid. Hvorfor ikke starte opp med å spandere et vennlig ord på våre postfolk som på det nærmeste står på hodet for oss i julestria. Og så ønsker vi dem riktig godt nyttår og takk for iår!

BN

Oversikt over poståpneriene i Nannestad

Det er følgende poståpnerier i bygda vår:

Maura Postdistrikt: 735 husstander. Magnhild Bamrud, styrer. Reidun Nordmoen, assistent. Artur Grønvold, landpostbud. Ingrid Ruud, lokalpostbud. Steinsgård t.o.m. Tærud betjenes fra Maura Postkontor. Sandsnesseter hører under Hurdal Postkontor.

Holter Postdistrikt: 440 husstander. Jens Edseth, styrer. Sigrild Edseth, assistent. Fritjof Kirkeby, landpostbud. Bjørg Antonson, lokal postbud.

Åsgreina Postdistrikt: 176 husstander. Else Sydhagen, styrer. Fritjof Kirkeby, landpostbud.

Moreppen Postdistrikt: 174 husstander. Ruth Slora, styrer. Arthur Grønvold, landpostbud.

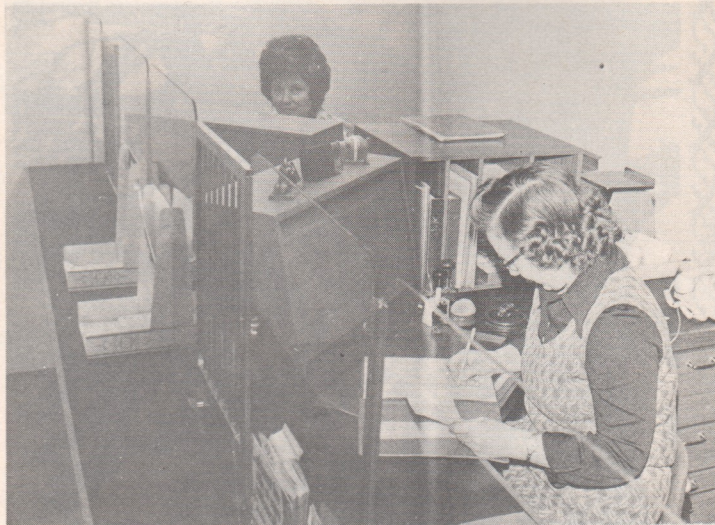
Nannestad Postdistrikt: 685 husstander. Olaug Simonsen, styrer. Ragnhild Bråthen, assistent. Ole Nikolaysen, landpostbud. Ingrid Ruud, lokalpostbud.

Posten skal fram! I dag er bilen et viktig hjelpemiddel for våre landpostbud.

Nannestad poståpneri.

Maura poståpneri.

Holter poståpneri.

Åsgreina poståpneri.

Bildemontasjen viser personalet ved våre fem poståpnerier. Som det framgår er kvinnene i flertall.

Nordhagagrana

I Nordhagan sto der et eldgammelt tre.
Det var sine hundrede år.
Og ute fra bygda, kunne vi se
dens mektige krone, ved vinter og vår.
Og storgranas tette og frodige bar
gav skygge og gjemsel til elskende par,
under Nordhagagranas krone.

Og Nordhagagrana fekk merker og sår,
og navn, med hjerte og pil.
Det var som en dagbok, fra svundne år,
skrevet i håp og tvil.
Og mange har risset sin elskedes navn,
omkranset av ringer, lengsel og savn,
I Nordhagagranas stamme.

I Nordhagagrana jeg lekte som gutt,
og klatret fra rot og til topp.
Men grana er borte, og leken er slutt: —
mot stokksagas tenner, den måtte gi opp!
For rauved og råte, de seiret til sist.
Og *jeg* er blitt gammel, og sitter så trist,
ved Nordhagagranas stubbe.

Men Nordhagagrana den er ikke død!
Om kjempen har falt mot jord!
For just som den segnet, den sådde et *frø*.
Nå er det ei smågran, som engang blir stor.
Og kanskje en gang, om hundrede år,
mine barnebarns barn, forundrende står,
i Nordhagagranas skygge!

T. W.

NANNESTAD BYGNINGSRÅD:

Formannen orienterer om bygningsrådet og dets oppgaver

I serien med presentasjon av de kommunale etater, råd og utvalg er vi denne gangen kommet til bygningsrådet. Ingen annen enn bygningsrådets formann har bedre forutsetninger for å kunne gi våre lesere en orientering om denne viktige funksjonen i vårt samfunn. På vårt spørsmål om en slik «jobb» svarte formannen omgående ja, og vi lar her Gunnar Nyholt selv berette.

Det er mange i bygda vår som kjenner bygningsrådet. De fleste fordi de har fått innvilget sin byggetillatelse. Men også en del, dessverre alt for mange, fordi de er blitt nektet å bygge.

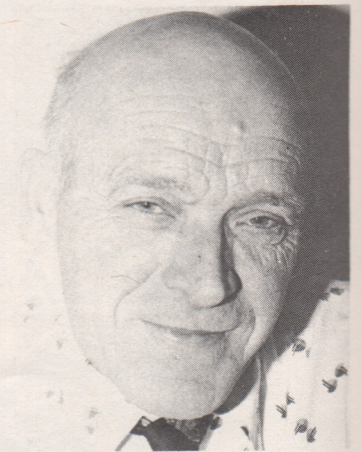
I vår kommune ble bygningsloven innført fra 1. januar 1966. Men lenge før den tid hadde vi et bygningsråd. Det første møtet i rådet fant sted 22. juni 1961 på kommuneteknikerens kontor. Tilstede her var Barbro Koppe-
rud, Gunnar Kjenner, Trygve Aas, Martin Berntsen og distriktslege Gartner. Martin Berntsen ble valgt til formann.

Den første byggesaken som ble behandlet og innvilget var søknaden fra Peder Sandholt om

å få bygge bensinstasjon på sin eiendom.

Det var to møter i rådet i 1961. I året 1962 var det seks møter, og de følgende tre år var det tre til fire møter i året.

Fra 1966 ble altså den nye bygningsloven innført, og kommunestyret valgte nytt råd med fem medlemmer og vararemenn, med Martin Berntsen som formann. Nå begynte saksmengden å bli større, og det ble flere lover og paragrafer å ta hensyn til. Berntsen ble avløst som formann i mai 1970, og Lilla Laache rykket opp og fortsatte ut valgperioden.

Bygningsrådets formann, Gunnar Nyholt.

ØKENDE ARBEIDSMENGDE

Det nåværende bygningsråd har fungert fra januar 1972. Vi har hatt fra 15 til 17 møter årlig, og av saker opp til 277. Bygningsrådet er tildelt et stort ansvar og stor myndighet. Bygningsloven og Byggfor-

HISTORIEMANNEN JOHAN RYDDINGSTAD

Den interesserte leser vil kjenne igjen navnet Johan Ryddingstad fra flere artikler med historisk tilsnitt. Bygdespeilet vil, med forfatterens velvilje, fortsette å bringe stoff om vår bygd. Stoff som han så rundelig øser av fra sin «historiske kilde».

«Bygdespeilet» har nå bragt en rekke av dine artikler med historisk innhold. Ryster du dem ut av ermet?

— Etter krigen begynte jeg å studere bygdas kirkehistorie og fant noen gamle skrifter. Jeg samlet på stoffet, og spesielt Nannestad Kirke forteller om mye som var ukjent for de fleste. Alt som smaker av historie har alltid hatt min interesse og den som lytter hører stadig noe nytt.

— Bygda under 2. verdenskrig. Det vet du mye om?

— Jeg var områdesjef for Ullensaker, Gjerdrum og Nannestad og var midt oppe i begivenhetene. Det var store forandringer her i bygda under krigen og Formannskapet ba meg i sin tid om å nedtegne det. Det er gjort og har Bygdespeilet interesse av å ta inn noe av det, så kan det la seg gjøre.

— Jeg tenker vi sier takk til det!

— Det er mange barn i bygda som musestille har fulgt dine historietimer. Har vi kanskje glemt å nevne at Johan Ryddingstad har vært lærer i alle år. Hele 52 år har han bak seg som skole-

mann. 36 av dem på Kringler gamle skole og 8 år på Fjellet og senere Eker skole, som styrer. De senere år har han vært brukt flittig som vikar.

— Jeg må skryte litt når du nevner skoleungene. De er jo kjent for å være nokså urolige i våre dager, men når jeg forteller om krigens tid, som man tross alt skulle tro lå fjernt fra 6. klassinger av i dag, ja så er det så stille at man kan høre en nål falle til jorden. De møter meg om morgenen og spør om jeg kommer til deres klasse i dag. Til og med frikvarterene må vi ta til hjelp.

Jeg har akkurat opplevd dette som vikar på Maura skole, slikt gleder et gammelt lærerhjerter.

Ryddingstads positive erfaringer forteller litt om at barna trenger en vekselvirkning i undervisningen. Vekselvirkning mellom det ofte tørre skolebokstoff og stoff fortalt av folk som har førstehåndskjennskap til barnas pensum.

— Du har en historie om et skolekirenn?

Ryddingstad må humre litt, selv om den episoden har kostet ham mange bekymringer.

— Vi hadde hatt skirenn på Kringler skole. Læreren fikk også lyst til å stå en omgang i hoppbakken, etter at de andre var gått hjem. Ikke sto jeg, og ikke hadde jeg publikum, men gutta fant at sin lærer liggende der. Jeg brøt av mitt høyre bein. Hvor langt jeg sto vet jeg ikke, og benet har aldri blitt bra, til tross for kunstig leddskål.

— Ryddingstad er et sjeldent navn?

— Det er bare vi som bærer det her i landet. Familien het opprinnelig Rustad, men visse omstendigheter gjorde at jeg fikk lyst å forandre det. Og navnet er jo bare en fornsking av Rustad, et sted som ble ryddet.

— Hvor mange år er «gamlelæreren» blitt?

— 78 i dag, og nå hører jeg gjestene kommer for å gratulere!

Vi slutter oss til gratulantenes rekker!

skriftene er de viktigste retningslinjene vi går etter. For øvrig grenser mange av våre saker bort i flere lover.

Nå er det slik at de som får tildelt tomt i våre regulerte byggefelter, kan bygge med det samme. Her er tingene i orden med hensyn til vei, vann og kloakk, og delvis også veibelysning.

Men vi nannestadsokninger er slik laga at vi helst vil bo for oss sjøl, finne en eller annen rabbe, fjellknaus eller liknende, et langt steinkast fra nærmeste nabo. Og så søker en bygningsrådet om å få lov til å bygge her. Dette blir spredt bebyggelse. «Lov om vern mot vannforurensning» av juni 1970 og senere «Forskrifter for kloakkutslipp fra spredt bolig — og fritidsbebyggelse» av mai 1972 satte strenge regler her.

I praksis ble det da slik at kloakkutslipp fra inntil fire hus kunne ledes til samme bekk. Hvis en søker nummer fem

ønsket å bygge her, måtte det avslås på grunn av kloakken.

NYE UTSLIPPSLOVER

15. juli 1975 fikk vi en ny utgave av loven, og nå heter det at antallet av boligenheter som slipper kloakk i samme bekk kan være inntil sju. Men disse bekkene kan ikke gå tørre noen tid av året.

Vi har også en masse eldre bebyggelse i bygda som det nå søkes om å få lagt inn vannklosett i. Disse tilfellene forsøker vi å innvilge så mange som mulig av, og bygningsrådet utnytter alltid lovens muligheter til det ytterste for at så mange som mulig kan få denne bekvemmelighet.

De som har tomt på grus eller grov sand er heldigere stillet. Her er muligheter til infiltrasjon i grunnen. Men uansett hvor man bygger, vil utgiftene til kloakk bli temmelig høye.

Vi har et belte langs Åsvegen med en mengde eiendommer på

Her avgjøres bygnings sakene. Nannestad bygningsråd samlet til møte.

2—3 dekar og litt større. Helt fra Eltonåsen og nordover til Melbyen, og enda lenger. I dag ser vi ingen mulighet til å be bygge så mye av dette. Men det foregår en del forskning på området «Klosett uten vann», så mulighetene er sikkert snart der.

De små renseanleggene, be-

regnet for et mindre antall hus, vil sikkert komme på markedet om ikke så alt for lenge.

Og for tida framover har vi byggemuligheter i massevis. Holkebylia og Eltonåsen vil gi mange pene og fine tomter i årevis framover.

Gunnar Nyholt.

UTVANDRERJUBILEET:

125 år siden de første Nannestad-sokninger utvandret til Amerika

I løpet av femti år fulgte 1900 etter!

Tekst:
Johan
Ryddingstad
Illustrasjon:
Ole Kjønstad

De første utvandrere fra Nannestad reiste i 1850, og i løpet av de neste 50 år reiste om lag 1900 fra bygda til et nytt liv på den andre siden av Atlanteren. Størst var utvandringen 1865-69, da i alt 613 personer forlot bygda.

Fra 1850 økte folkemengden i Nannestad sterkt. Det er vanskelig for ungdommen nå for tida å komme i arbeid, men den gangen var det nok mye verre. Noen håndverkere var det nok bruk for, men det ble arbeid bare for noen få. Andre ble husmenn og måtte klare seg med husmannsplassen og litt tilfeldig arbeid av og til. Fra 1851 ble det noe bedre, for da kom det en husmannslov, og husmennene fikk noe rettsbeskyttelse. Alle husmenn skulle nå ha skriftlig kontrakt. Husmannsstanden økte svært i bygda fra 1850, men ble nesten helt borte etter 1900 p.g.a. utvandring til Amerika og utflytting til byene.

De økonomiske forholdene var kanskje bedre i Nannestad enn i de fattige avsides fjellbygdene. De forholdsvis store gårdene på Romerike skaffet flere muligheter for ungdommen, da det var bruk for både jenter og gutter til gårdsarbeid. Men her som i andre deler av landet, var nyhetene om Amerikas ubegrensede muligheter og tilsynelatende endeløse og fruktbare landområder svært fristende.

MELDING FRA FRITIDSLEDEREN:

Fritidsleder minner om at han på langt nær har fått inn opplysninger fra alle lag/foreninger i bygda, slik det er anmodet om.

Dersom du tror at ditt lag er blant de som ennå ikke har sendt inn dette, vennligst sett igang snarest, slik at alt kan bli registrert.

Den som ville bli amerikansk borger og var myndig, kunne få inntil 640 dekar jord mot å betale bare kostnadene ved oppmålingen av arealet. Denne fristelsen var ikke til å stå imot for arbeidere og husmenn som hadde dårlige, kanskje ingen utsikter til å bli sjølstendige jordbrukere i Norge. Det fristet også mange jordeiere til å forlate steinete og mager jord og reise til Amerika og få god jord som var ferdig til dyrking.

«Amerikabrevet»

De som hadde reist til Amerika, skrev hjem til slekt og venner om de gode mulighetene til å ta seg fram økonomisk i det nye landet. Der var det arbeid nok og god fortjeneste. Ofte reiste en av familien alene for å tjene penger til billetter til de andre. Det var nokså vanlig at de som kom over, ble møtt av slektninger eller kjente, som så hjalp dem til hus og arbeid.

Fra 1850 til 1855 utvandret 115 personer fra Nannestad. De fleste reiste i familiegupper, men det var også 16 ugifte, som antagelig reiste alene eller med en annen familie. I 1861 reiste i alt 171 emigranter. I hele landet var det stor utvandring i begynnelsen av 1860-åra. Dette kommer av at det i disse åra var dårlige tider i Norge. Så sank antallet igjen p.g.a. borgerkrigen i USA 1861-65. Men året etter at borgerkrigen var slutt, reiste 204 mennesker fra Nannestad til Amerika. Når så mange reiste nettopp da, kommer vel det av at mange hadde ventet med å reise til krigen var slutt. Fra nå av var strømmen jevn framover, med litt nedgang i 70-åra p.g.a. gode tider i Norge, for så å nå et høydepunkt i 80-åra.

«Mot vest»

De fleste emigranter landet i New York, men derfra hadde de en lang reise foran seg. De dro mot vest til områder hvor det fra før var mange nordmenn. De fleste fra Nannestad ville helst til steder hvor naturen minnet

om hjembygda, og på slike steder var det ofte mange nannestadsokninger fra før.

Utvandringen etter 1900 økte en del, og de av oss som nå er gamle, husker nok en del av dem som reiste. Mange av oss har slektninger i Amerika, og noen får vel også av og til brev derfra.

Fra min barndom husker jeg at min onkel, Hans Bjerke, reiste til Amerika, visstnok i 1906. Han var gift med Mina Vollaug, og de hadde fire barn da de reiste og fikk en gutt etter at de var kommet over. En bror av Mina hadde reist før og hjalp dem med hus og arbeid. Jeg husker at foreldrene og slekta til Hans var samlet søndagen før de skulle reise, men vi barna fikk ikke være med. Det var verst for Hans å ta forvel med foreldrene, fortalte far etterpå, for dem ville han iallfall ikke få se mere, selv om de skulle komme tilbake. Det gjorde de forresten ikke. Vi har hatt forbindelse med dem og har det framleis med en av deres barnebarn. Hans, Mina og barna er døde. Barnebarna kan ikke norsk, så brevene er på engelsk.

Familien dro først til Seattle, en by på vestkysten, ikke langt fra grensen mot Canada. Her fikk Hans arbeid, men det var dårlig leilighet de fikk, og de ble ikke så lenge der. Nå var det jord å få i Canada, på samme måte som før i USA, altså nesten gratis, og de reiste dit og fikk farm i Saskatchewan. Det var kummerlige forhold i begynnelsen. De bodde i jordhytte og hadde ikke uthus, bare noen takskur. Farmen var stor, og de høstet mye hvete som de leverte i nærheten. Så vidt vi skjønnte av brevene, gjorde de det ganske bra.

Videre husker jeg fra barneåra en gutt fra Oslo som i flere år var på ferie hos min bestemor, så jeg ble godt kjent med ham. Som voksen reiste han til Amerika, og han var nesten glemt av oss. Like etter freden i 1945 kom en amerikansk oberst til foreldrene mine og spurte etter meg, og det var barndoms-

kameraten min. Dessverre hadde jeg så mye å gjøre i disse herlige fredsdagene at jeg ikke fikk tid til å oppsøke ham. Han tjenestegjorde i de amerikanske styrkene som kom hit da tyskerne kapitulerte. Nettopp fordi han var nordmann, og etter eget ønske kom han med i de styrkene som skulle hit. Han lengtet tilbake til Norge, selv om han nå ikke hadde slektninger her. Slik er det nok med de fleste som har reist fra landet, at de lengter tilbake.

Sterk mekanisering

I en av de første åra som lærer tok jeg meg en tur til Alfred Røtterud, som jeg visste hadde vært i Amerika. Jeg ville ha ham til å fortelle derfra, og det gjorde han så gjerne. Da han fortalte at han hadde vært i Chicago, nevnte jeg den kjente skrøna om at de jager grisen inn i en maskin, og så kommer den ut igjen som pølser. Han lo godt, og sa at den skrøna kjente han godt. «Men det er en sannhet i den,» sa han, «og det er at der blir det brukt maskiner til så mye. I et slakteri, hvor jeg var godt kjent, hadde hver mann sitt bestemte arbeid. En mann avlivet grisen, en annen stakk grisen, en tredje skåldet osv. Det største slakteriet der tok mellom 50 000 og 60 000 dyr om dagen, ikke bare griser, men også okser, kuer og sauer. Nå arbeidet ikke jeg i slakteriet, men jeg hadde godt kjennskap til arbeidet der.»

Johan Røtterud, Rustad, har også vært i Amerika. Han reiste visstnok i 1909 og var både i Minnesota og i Dakota-statene og hadde arbeid på jernbaneverksteder. Tidligere hadde tre av hans brødre reist til USA, hvor den ene var farmer, en annen var bygningsnekker, og den tredje arbeidet ved jernbanen.

Etter å ha vært der i tre år, reiste Johan Røtterud tilbake til Norge, vesentlig for å overta gården etter faren. Seinere kjøpte han gården Rustad. Han hadde ikke med seg familien, og

etter det han fortalte meg en gang, reiste han for å tjene mye penger på kort tid.

Gode tider i Amerika

I åra 1900 til 1911 var det stor utvandring fra Norge og også fra Nannestad, for da var det gode tider i Amerika.

Fra Østli i Steinsgård reiste i 80-åra brødrene Kristian og Johan Nilsen, som i Amerika hadde Nelson som etternavn. En bror av disse var far til Olaug Hansen, Hoel, og det er fra hennes mann, Hilmar Hansen, og Erik Østli jeg har fått opplysninger om disse utvandrere.

Brødrene Nilsen slo seg ned vest for de store sjøene, visstnok i en av Dakota-statene, hvor de ble farmere. Den ene av disse brødrene hadde 11 barn og den andre 12, og barna flyttet ut til forskjellige steder i Dakota-statene og Ohio, så familien ble spredt over store områder.

I 1970 kom 14 representanter for familiene til Norge, og noen av disse kunne norsk, selv om de var født og oppvokst i Amerika. Da var det 100 år siden familien kjøpte Østli, og det var av den grunn at det kom så mange nettopp det året. Det var såpass mange av dem at noen tok inn i Østli, noen på Hoel, og andre tok inn på Hurdals kro.

Kontakten med disse utvandrere må ha vært ekstra god, for i 1971 reiste Hilmar Hansen, Ole Østli og Erik Østli til USA for å besøke slektningene der. De var stadig på farten for å besøke flest mulig av slekta og for å se mest mulig av Amerika. Samtidig som disse var der, var det et familiestevne, og det møtte 116 personer. Det skulle vært flere, men det var noen som ikke kunne komme.

Både sorger og gleder

Johan Wiik fra Bjerke reiste som ganske ung, visstnok bare 19 år, til USA, hvor han til å begynne med tok tilfeldig arbeid.

Seinere reiste han til Alberta i Canada, hvor han ble farmer. Han var ikke gift og drev helt alene med litt hjelp til innhøstinga. Han skrev aldri hjem, så ingen visste noe om ham, da han i 1930 — etter 50 års fravær — kom tilbake og omsider fant igjen slektningene sine. Farmen hadde han solgt, så han hadde visstnok mye penger, for han brukte mye ved stadig å være på reiser. I 1931 reiste han tilbake til Canada og var der til 1938, da han kom hit igjen og slo seg til for godt. Han var ikke norsk statsborger og måtte derfor ta en tur igjen i 1941 p.g.a. krigen, men kom tilbake igjen til Norge. Han døde i 1955, 90 år gammel.

Johan Melby reiste i 1912 til Nord-Dakota, hvor han fikk arbeid hos en farmer, Gustav Thoresen, som også var fra Nannestad. En tid var han i en by i nærheten, men kom tilbake til farmen. Litt seinere giftet han seg med den yngste dattera. Enda en nannestadsokning må nevnes her, for Gudbrand Døhlen fra Kringlerdalen giftet seg med den andre dattera.

Nå kjøpte Johan Melby farm og begynte for seg selv. Her kan det være voldsom storm, og en gang blåste alle husa ned, men han ga ikke opp og bygde på nytt. Så solgte han farmen og satte pengene i en bank som gikk konkurs, og han mistet alt. Også denne gangen rettet han opp økonomien.

Johan Melby har vært på besøk i Norge tre ganger, siste gang nå i sommer. Da var flere av familien hans med. Han er nå 84 år og akter å bli i Akerika.

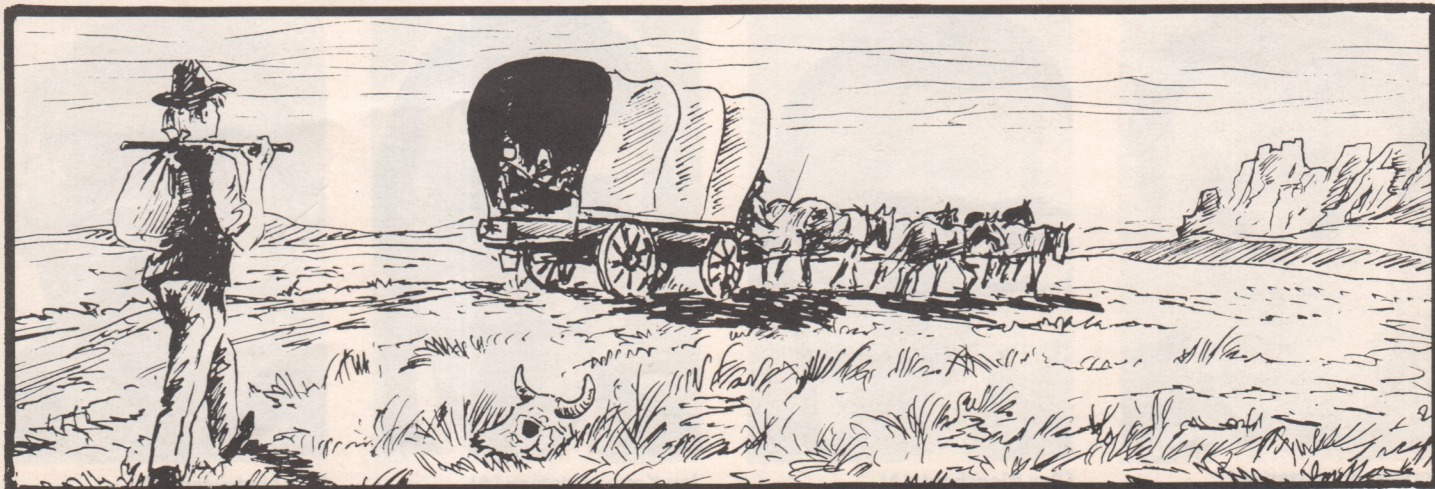
Blant de mange nordmenn som har vært med på å dyrke opp de store slettene i Nord-Amerika, er mange fra Nannestad. Seinere ble de boende mere spredt i statene, men under det store jubiléet som nå har vært feiret, har de sikkert vært med og da truffet andre, som iallfall stammer fra Nannestad.

Johan Ryddingstad.

Storfisker med fin fangst

En ørret på vel tre kilo er ikke dagligfangst i våre fiskevann. Men sådanne praktkeksemplarer finnes fortsatt, og der de måtte være er Kåre Steen fiskeren som vet å få tak i dem. Denne ørreten tok Kåre i Hurdalsjøen nå i høst, og det antas at dette må være rekordfisken fra dette vannet i denne sesongen.

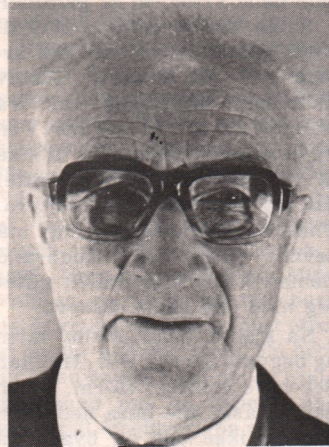
Nannestad kommunestyre fra 1. januar 1976

Marit Berntsen (A)

Turid Kringlen (A)

Johan Johansen Bang (A)

Sverre Bjørndal (A)

Holger Døhlen (A)

Terje Granerud (A)

Bjørn Halvorsen (A)

Henry Håkenstad (A)

Torsten Johansen (A)

Olav Kjensbekk (A)

Jan Kopperudmoen (A)

Olav Lindsveen (A)

Einar Nordengen (A)

Kristian Nordskog (A)

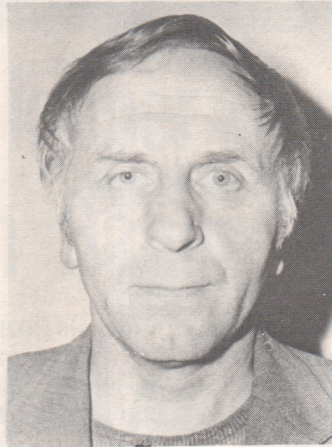
Per Ramsli (A)

Ragnar Rygh (A)

Trygve Sydhagen (A)

Arne Statle (A)

Rolf Aasvold (A)

Kari Evjebråten (Sp)

Enok Bakke (Sp)

Hans Grani (Sp)

Bjarne Hafstad (Sp)

Jens Haga (Sp)

Lars Haga (Sp)

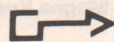
Ole W. Kavli (Sp)

Asgeir Ramstad (Sp)

Sverre Støverud (Sp)

Gunvor Johansen (H)

Paul Martin Haga (H)

Lennart Hovland (H)

Gudmund Åsheim (DnF)

Halvard Hansen (Kr.F)

Jon Lerberg (Kr.F)

Harald Slattum (Kr.F)

ARBEIDERPARTIET 19 representanter
SENERPARTIET 9 representanter
HØYRE 3 representanter
KRISTELIG FOLKEPARTI 3 representanter
SOSIALISTISK VALGFORBUND 2 representanter
DET NYE FOLKEPARTIET 1 representant

Aase Waksvik (SV)

Magne Kveldstad (SV)

☀ over fra side 1 ○ over fra side 1

MANGE INTERESSANTE ...

godkjent. Disse fordelte seg slik: Arbeiderpartiet: 27, Senterpartiet: 21, Høyre: 13, Kristelig Folkeparti: 18, Sosialistisk Venstreparti: 6 og Det nye Folkepartiet: 3.

37 stemmer ble forkastet av stemmestyret.

Når det gjelder fordelingen mellom menn og kvinner i det nye kommunestyret gikk det rent ille for kvinnenes vedkommende. Til tross for et større antall kvinner enn noensinne på valglistene ble det bare fem som kom med i det nye kommunestyret. Fire av disse sto på kummulert plass. De fem er Marit Berntsen (A), Turid Kringlen (A), Kari Evjebråten (SP), Aase Waksvik (SV) og Gunvor Johansen (H). Totalt var det ført opp 59 kvinner på valglistene.

Dersom vi helt til slutt skal nevne også fylkestingsvalget, var det her noen flere lister å velge mellom for de stemmeberettigede. Stemmene fordelte seg slik: Anders Langes Parti: 81, Arbeiderpartiet: 1647, Det

nye Folkepartiet: 101, Høyre: 317, Kristelig folkeparti: 301, Senterpartiet: 786, Sosialistisk Venstreparti: 178, Venstre: 63 og Rød Valgallianse: 7.

T.G.

VELKOMMEN TIL DEBATT

de forskjellige områdene. Skoleordningskomitéens innstilling er så viktig at vi vil ha flest mulig mennesker engasjert i diskusjonen om dens innhold. På denne måten håper vi å få fram innbyggernes syn, både som hjelp og rettleiing for de mange som skal delta i den direkte beslutningsprosessen.

Komitéens innstilling er også trykt opp i hele sin lengde, og kan fåes ved henvendelse til kommunen. Presentasjonen i bygdespeilet skulle også gi det som er ved å vite om hovedinnholdet.

Det er vårt håp at flest mulig setter seg ned og studerer inn-

holdet i innstillingen. De som vil si sin mening om innstillingen eller deler av den, og det håper vi det er riktig mange som vil, kan gjøre dette på flere måter. Skriv et innlegg til bygdespeilet eller den lokale dagspressen. Eller send et brev til skolestyret. En annen og fin metode kan være å ta kontakt med en eller flere av skolestyrets medlemmer, enten privat eller over telefon.

Husk: Vi er takknemlig for alle reaksjoner. Det er reaksjonene som skal fortelle oss hva vi bør gjøre, hva som er riktig og hva som eventuelt bør endres. Derfor: Vel møtt til debatt om skoleverket i Nannestad!

Til slutt vil jeg gjerne benytte anledningen til å rette en takk til medlemmene i skoleordningskomitéen med formannen Jens Haga i spissen for vel utført arbeid. Komitéen har gjort en innsats som det står all mulig respekt av.

Terje Granerud,
formann i Nannestad
Skolestyre.

Kommunen kjøper eiendommen Bahus

For en del år tilbake kjøpte OBOS eiendommen Bahus. Nå har imidlertid boligselskapet funnet at eiendommen ikke lenger har den interesse som opprinnelig antatt, og tilbudt den til Nannestad kommune. Tilbudet er godtatt av kommunestyret, som fant prisen akseptabel. Vi ser her eiendommen Bahus, med Midtbygda renseanlegg i forgrunnen.

Kretsregulering mellom Løken og Kringler/Slattum?

Skoleordningskomitéen uttaler at den prinsipielt anser det heldig både ut fra praktiske og skolemessige forhold at systemet med kretsgrenser blir opprettholdt, i det minste inntil videre. Selv om økonomiske hensyn skulle tilsi noe annet, må dette vike verfor avgjort pedagogiske fordeler, sier komitéen.

Generelt vil komitéen ha de nåværende kretsgrenser, med ett unntak. Dette gjelder grensen mellom Løken og Kringler/Slattum kretser, hvor sistnevnte foreslås utvidet ved at grensen mot Løken flyttes sør-østover langs Åsvegen til et punkt der veien krysser «Teiebekken». Grensen trekkes fra dette punkt

FELLES ANTENNEANLEGG FOR TV PÅ PRESTÅSEN?

Mulighetene for at Preståsen får et felles TV-antenneanlegg er tilstede. Et bygdefirma har planene klare for et slikt anlegg, som er kostnadsberegnet til ca. 368 000 kroner. Dersom planene går i orden vil 209 hus kunne bli dekket ved kabeloverføringer.

nordøstover til Grønlia, derfra rett nordover i retning AAnum, hvor tilknytning til den gamle grense markeres. Fra krysset Åsvegen/«Teiebekken» trekkes grensen i rett linje vest/sørvestover til Gjerdrum grense, der den tidligere grense mellom Løken og Kringler/Slattum munner ut.

Når det gjelder avlastningsskoler for de eksisterende skoler i Maura, Eker og Løken kretser, foreslås disse bygd innenfor de nåværende kretsgrenser, inkludert den foreslåtte justering mellom Løken og Kringler/Slattum. Komitéen anser det unødvendig med etablering av nye kretsgrenser for disse avlastningsskolene. En separering i egne kretser ville ha ført til mindre fleksibilitet for bruk av skolene innenfor hvert krets-system eller skoledistrikt. Men komitéen understreker samtidig at det må tas praktiske hensyn, slik at en unngår til eksempel deling av elever fra samme familie mellom to barneskoler som ligger i samme krets.

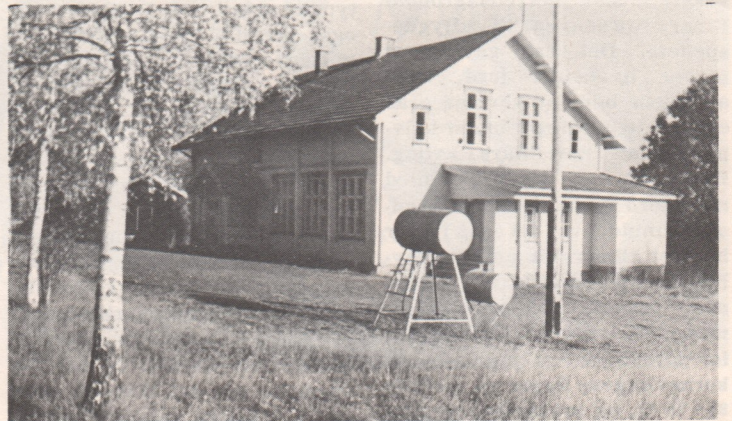
Kringler skole som pedagogisk/psykologisk tjenestesenter?

Under forutsetning av at Nannestad kommune bygger ut en pedagogisk/psykologisk tjeneste m.v., vil skoleordningskomitéen foreslå at den legges til nåværende Kringler skole. Det regnes med at skolen om kort tid vil gå ut av den funksjon den nå har. Samtidig foreslås at kontorer for den pedagogiske veilednings- og etterutdannings-tjeneste legges til Kringler skole. Kontorene forutsettes eventuelt å dekke de samme behov for Gjerdrum kommune. Denne planen vil kreve ominnredning, eventuelt ombygging, av det nåværende skolebygget. Komitéen vil samtidig nevne

at lokaler i skolen også delvis vil være tjenlig som møterom for denne delen av Kringler-Slattum krets.

Det er vanskelig å si hvor mye en ominnrednings/ombygging av skolen vil koste, men det antydes beløp i størrelsesorden 500 000 kroner.

Da kontorer for den pedagogisk/psykologiske tjeneste m.v. må stå ferdig til bruk pr. 1.8.76, vil komitéen foreslå nedsett et eget utvalg snarest mulig for vurdering av planene for disse kontorene innenfor rammen av det foreslåtte prosjekt ved Kringler skole.

Kringler skole — framtidig senter for pedagogisk/psykologiske tjenester?

Ikke behov for utvidele av Kringler-Slattum skole de nærmeste ti år

Ut fra det statistiske materiale som er framlagt av skoleordningskomitéen går det fram at det ikke vil være behov for å utvide Kringler-Slattum skole innen 1985.

Komitéen minner imidlertid om det behov som er til stede for

en tannklinikk i kretsen, en sak som også tidligere er tatt opp. Komitéen antyder at det i forbindelse med bygging av kommunale boliger i kretsen eventuelt vil kunne frigjøres kontorplass i den gamle lærerboligen til tannklinikk.

Kringler-Slattum skole har kapasitet nok for de nærmeste ti år.

Herredsa­gronom Einar Nordengen.

EN STATUS FOR ÅRETS JORDBRUK: Tørken satte merkbare spor

Herredsa­gronom Einar Nordengen orienterer

— Den langvarige tørken har satt merkbare spor etter seg, med reduserte avlinger for alle vekster, sier herredsa­gronom Einar Nordengen til «Bygde­spillet». Det har gått mest utover nyplanert jord, hvor avlingene både av korn og gras enkelte steder ligger under halvparten av normalårs avling. Best stilt er jordbruk med mjelejord og blanding av sand- og leir­muld, hvor det også i år er blitt et tilnærmet normalt avlingsår. Det er vanskelig å angi noen eksakte tall på avlingsmengden, men i gjennomsnitt for alle bruk vil jeg anta at kornavlingene ligger på mellom 80–70 %, og grasavlingene omtrent på det samme. Potetavlingen er også blitt redusert, men nedbør i september og en mild høst har ført til noe bedre resultat enn det så ut til tidligere i vekstsesongen.

— Hva med mjølkeproduksjon til vinteren?

— Det må nok regnes med en nedgang i dyretallet, men dette vil først og fremst gå ut over ungdyrbestand til slakteproduk-

sjon. De fleste vil nok prioritere den reduserte grovformengde på melkekuene, og heller ha en del mindre slaktedyrr. Noe som bidrar til at nedslaktingen ikke blir så stor som antatt tidligere, er de store mengder halm som er berget i hus. Ved luting og ekstra tilskudd av protein gir dette et meget verdifullt grovfôr, og med de pristilskudd som nå blir gitt til innkjøp av lut og kaustisk soda blir det også et relativt rimelig fôr. Derfor bør alle lutingsanlegg være i full drift i vinter. Vi har et ikke ubetydelig antall vinterfora sau som også kan dra nytte av dette.

Vekstsesongen 1975 blir sikkert husket som et år med stor avlingssvikt på grunn av lite nedbør. Men en skal også merke seg at vanligvis har vi nesten hvert år en periode med forsommertørke, som på tørkesvak jord fører til avlingsreduksjon, i sær for korn og grasvekster. Flere jordbruk i Nannestad har imidlertid rikelig tilgang på vannforekomster i umiddelbar nærhet, og det bør vurderes om det ikke vil være riktig å bygge vanningsanlegg. Det kan bli en stor investering, og det er også arbeidskrevende, men på lengre sikt vil det trolig være økonomisk regnskapsvarende. Jordstyret er i hvert fall innstilt på et informasjonsmøte om dette spørsmål i løpet av vinteren.

— Hva med virksomheten i jordbruket for øvrig?

— Vi har et ekspansivt jordbruk i Nannestad. Det kan enhver konstatere ved å se de store forandringer som årlig skjer rundt omkring ved planering, fulldyrking og grøfting. I 1974 ble det planert 1860 dekar, fulldyrket 765 dekar og grøftet 480 dekar. Jordstyrekontoret planla samme år 2000 dekar planering, 2215 dekar fulldyrking, 785 dekar grøfting og senkingsanlegg med 890 dekar interessert areal. Samlet kostnads­overslag for disse arbeider utgjorde vel 5,6 mill. kroner. Til sammen ble det utarbeidet kart, beskrivelse og kostnads­overslag for 250 planer i 1974, altså noe over 1 plan i gjennomsnitt pr. yrkesdag. Dette forteller mer enn noe annet om aktiviteten som er til stede i jordbruket.

På ett område er derimot virksomheten for nedadgående, nemlig på bygningssektoren. Mens vi f.eks. i 1967 hadde 5 driftsbygninger under oppførelse, har vi i inneværende år kun ett eneste landbruksbygg med finansiering gjennom Landbruksbanken. Det er de skyhøye byggekostnader som er årsak til dette. Når et fjøsbygg til ca. 20 melkekyr kommer på en halv mill. kroner eller mer, kan enhver husdyrholder få kalde føtter. Det er i dag ikke samsvar mellom byggekostnader og rentabilitet i husdyrproduksjon, og en endring er påkrevet.

— Hva med vanhevd av jord i Nannestad?

— I følge Stortingets endring av jordloven blir det nå påbudt at all jord som ikke er i produksjon blir nyttet fullt ut. Jordstyret skal i første omgang registrere slik jord, og det står til Akershus fylkeslandbruksstyre å iverksette de nødvendige tiltak for å få jorda i produksjon. Dette skal imidlertid ikke bli en av de mest arbeidskrevende oppgaver i jordstyret, for sett i sammenheng med de ca. 45 000 dekar dyrket jord vi har, er det en forsvinnende liten del som kan karakteriseres som vanhevd. Jeg er helt enig i intensjonen i loven, og jordstyret vil utføre sin del av oppgaven.

Det som jeg imidlertid ikke er så udelt begeistret for, er at det offentlig er blitt fremstilt som det er store ubrukte jordarealer tilstede, og at dette skulle rettferdiggjøre omdisponering av dyrket og dyrkbar jord til byggeformål. Denne argumentasjon er neppe godt gjennomtenkt. Underforstått er jeg ikke besmittet av den popmentalitet for bevaring av dyrket og dyrkbar jord i enhver situasjon, slik som fremstilt av en del i dag. Det er nødvendig med en avveining i de enkelte tilfelle. Jordbruk er tross alt ikke det eneste i vårt samfunn, selv om jeg personlig mener at det å produsere mat er det viktigste av alle yrker.

Arbeidsresultatet i et hvert yrke er i første rekke avhengig av den person som utfører det.

Store arealer blir hvert år planert.

Som alle andre yrker har selv sagt også jordbruket utøvere som ikke holder mål. Derimot at det er mer fremtredende her enn i andre yrker, er neppe tilfelle. Snarere tvært imot. Men i motsetning til et flertall av andre yrker er det mer registrerbart og kommer dermed mer i fokus. Hvis en først skal drøfte effektivitet og arbeidsprestasjoner må ikke en enkelt gruppe ses isolert, men sammenlignes med andre yrkesgrupperinger. Personlig er jeg ikke i tvil om at jordbrukets utøvere med fordel kunne delta i en slik man­jevning, sier herredsa­gronom Einar Nordengen.

Mye jord ble høstpløyd i år.

Noe nedgang i dyretallet må ventes.

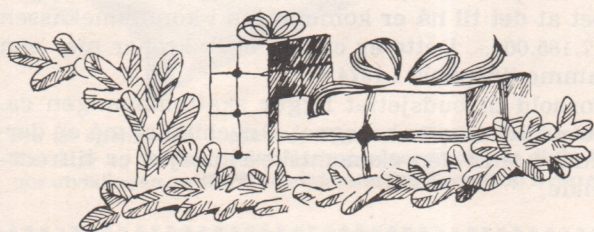
«Barnas Dag» — en høstlig festdag for barn og voksne

Om våren er det mange festdager. Vi har første mai, syttende mai, pinse, og forsåvidt er hver eneste vårdag litt av en festdag i seg selv. Verre er det om høsten. Dagene blir kortere, og den glade vårstemningen er forstummet. Men noen lyspunkter er det da også om høsten, — liksom en siste påminnelse om at vi ennå ikke helt er gått i vinterkvarter. Ett av disse er de nå så tradisjonelle og populære arrangementene «Barnas Dag», som hver høst går av stabelen i og ved Midtbygda skolesenter.

Vi ser her et utsnitt av det store publikum, som akkurat i øyeblikket er opptatt av trekkspillklubben «Amatør's» taktfaste musikk. Dette var et av de mange innslag i årets «Barnas Dag», den høstlige familiefesten i bygda.

«Bygdespeilet» ønsker
sine lesere og andre
forbindelser en
riktig
GOD JUL
og
GODT NYTT ÅR!

«Farten dreper»

«Farten dreper» heter det i et ofte sitert uttrykk. Det er en sannhet med mange modifikasjoner. Det er klart at den høye farten på E6-motorveien godt kunne ha vært enda høyere. Strekningen er faktisk blant de mest trafikksikre, ifølge statistikk over skadede og drepte i trafikken. Derimot kan en hastighet på 80 km/t langs Åsveien i Nannestad synes å bekrefte det siterte uttrykk.

Åsveien har ingen spesielt høy veistandard, verken konstruksjonsmessig, når det gjelder utstyr eller hva trasé angår. Spesielt er det viktig å ta hensyn til at det bor mange langs veien, og at alle disse har utkjørsel rett ut i veien. Bilstene må dermed få muligheter til å reagere hvis en ulykke synes å være under oppseiling. Med 80 km/t har knapt noen bilist slike muligheter.

Tiden er med andre ord moden for en fartsbegrensning. Egentlig ikke bare langs Åsveien, men

også i de boligfelter som ennå ikke har fått, f.eks. på veien gjennom Løken og på boligveiene på Preståsen. Kommunens trafikktvalg må prioritere dette. Det koster så lite, men man vinner så meget!

Erik Bratlien (H) uttalte forleden i skolestyret at 70 km/t som generell fartsgrense var passende i Åsveien, men med spesielle begrensninger forbi mer tettbefolkede områder (Holter almenning, Asgreina, Kringler/Slattum skole, Haug samvirkelag, Berg-dalen etc. etc.). På veiene i Preståsen må man ikke nøle med å ta i bruk 30 km/t, 40 km/t eller maksimum 50 km/t. Gjennom Løken må 50 km/t være maksimum.

Konkret handling gjenstår, men jeg går ut fra at dette raskt følges opp. Prestisje og debatt frem og tilbake synes helt unødvendig her.

Lennart Hovland

Vi trenger et legesenter

I årets forvalg-tid ble det anledning til å besøke en rekke husstander i bygdas boligfelter. Det inntrykk som virkelig har festnet seg, er at legesituasjonen må forbedres. Mange av dem man kom i kontakt med, beklaget seg over hvor vanskelig det var å få lege i Nannestad.

Klagemålene gikk ikke ut på at bygdas legekorpser og for seg gjorde noen dårlig jobb, snarere tvert imot. Innvendingene gikk heller på at det var vanskelig å få tak i dem, samt at det ikke var noe system i tjenesten. Koordinering, var en betegnelse som ble brukt for noe av det som manglet.

Et legesenter, med senere påbygging og utvidelse til helsesenter, ser ut til å være løsningen. Det betyr at legene kan treffes på et bestemt sted, døgnnet rundt, og det betyr — for legenes vedkommende — en mer rasjonelt utnyttet tjenesteform. Dessuten, hvis man ser noe fremover, kan det virke som om det vil bli vanskelig å tiltrække flere leger hvis man ikke har slike arbeidsforhold å tilby. **Seivstendig privatpraksis synes**

ikke å ha den samme tiltrekningskraft.

I tilknytning til sentret kan man senere, når det blir økonomisk mulig, opprette sentral for en rekke andre tjenester i «helsetjenesten utenfor institusjon». Hjemmesykepleie, hjemmehjelp, helsestasjon for mor og barn, forskjellige former for terapeutisk tjeneste, fotpleie og tannlege er stikkord i denne sammenheng. Når man så har sosialkontor og trygdekontor i nærheten, skulle opplegget være brukbart.

To ting gjenstår. Det ene er at et slikt hovedsenter nok bør ligge i Midtbygda, men at flere av tilbudene bør ha lokale tilholdssteder flest mulig steder i bygda — alt etter som personell og økonomi tillater det. Det andre er at etablering og planlegging må drives i et intimt samarbeide mellom helsepersonellet, i første omgang legene, og kommunen. Legene som eksperter, kommunen som økonomisk regulator. Dette er egentlig betingelsen for at prosjektet skal lykkes.

Lennart Hovland

Om legevakt og sykebil i Nannestad

1. — Det er kl. 03.00 natt. En pensjonist er meget syk. Indikasjonene er klare. Det er hjer-teinfarkt. En nabo med telefon blir varslet. Beskjed går videre til vakthavende lege.

2. — Legen nekter å rykke ut. Hans beskjed er: — Ring selv sykehus og ambulanse!

3. — Ambulanse blir påkalt. Nok en nabo blir varslet for råd. Hva kan gjøres? Ny henvendelse til legen, men ingen aksjon. Heller ikke ville han varsle sykehuset.

4. — Sykebilen ankommer raskt. Sjåføren vil som rett og riktig ha leges varsling til sykehuset.

5. — Nabo nr. to presterer en klar løgn. Han sier at legen **lovte** å varsle sykehuset. (Unnskyld meg, kjære sykebilsjåfør. Dette var en nødløgn. Det sto om liv.)

6. — Syketransporten til Lørenskog ble fullt ut tilfredsstillende utført. Den syke ble også mot-tatt, og straks tatt under nød-vendig pleie.

Mitt spørsmål er derfor kort. Skal vi slutte å diskutere hvem, hva og hvorfor, og i stedet forenes i ønsket om at nå må bygda få en legevakt. Slikt det nå er kan begrepet legevakt kun nyttes når det er bestemte leger

som har vakt. (En spesiell takk til disse for **aldri** å nekte å stå til tjeneste når det er påkrevet.)

Og tilslutt, la oss også stå samlet i vårt ønske og krav: «Rør ikke bygdas sykebil!»

Jul E. Nissen.

Revejakt

Jegeren gikk så stille, så stille, men det gikk ikke slik som han ville,

Det dundret og brakket av skuddet som gikk, men det var ikke «Mikkel» han fikk.

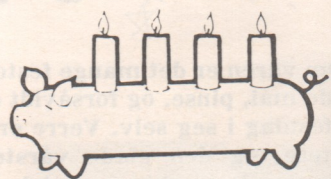
Kan man nå egentlig jegeren klandre?

Det ene målet er godt som det andre.

Moral:

Gå ei i skogen en eneste sommer uten å ense faren som kommer, Jeg vet ikke hva som er best, — kanskje en skuddsikker vest? I alle fall er det er minstekrav: Grav deg en skyttergrav.

Bærplukker.

KOMMUNENS ØKONOMI:

Skatteinngangen 10 % høyere enn budsjettet

Ved utløpet av september måned viste skatteregnskapet at det til nå er kommet inn i kommunekassen kr. 17.185.000,-. Dette er ca. 2,8 mill. kroner mer enn på samme tidspunkt i 1974.

I forhold til budsjettet ligger skatteinngangen ca. 10% over det som er beregnet. I øyeblikket må en derfor kunne si at den økonomiske situasjon er tilfredsstillende.

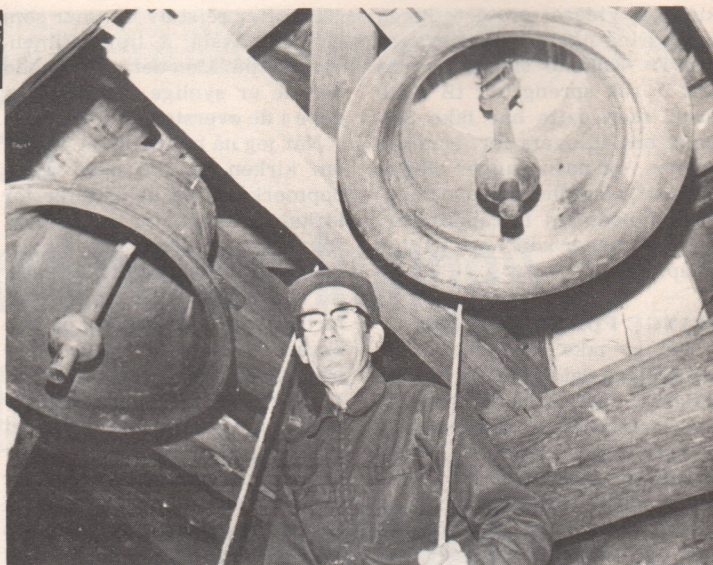

Fra Dagliglivet:

En kirketjeners arbeidsdag

Lars Solheim har i snart 20 år vært kirketjener ved Holter kirke. Når han nå snart går over i pensjonistenes rekke, kan han se tilbake på mange år i arbeidslivet. Lars Solheim er ekte Holtergutt. Han er født på små-

bruket Solheim, opprinnelig husmannsplass under Gangfløt. Men hans far kjøpte stedet da han giftet seg. Slik forholdene var den gang måtte barna tidlig ut i arbeidslivet, og slik gikk det til at Lars som 12-åring ble med

I år skal Lars Solheim ringe julen inn for tyvende gang.

sin far på arbeidet. Faren hadde sitt arbeid i Døhlen Teglverk om sommeren som taksteins-

stryker, og Lars var håndtanger. Om vinteren var det skogen. Dette fortsatte til han var 16 år. Da ble det noe vanskeligere med arbeid, og det ble fjøsjobb hos Hvam på Grani.

Hektisk valgnatt:

Spennende — men små forskyvninger

Fra en spennende opptelling valgnatta. Flittige valgfunksjonærer sorterer og teller, mens kommunekasserer og tellekorpsjef Nøreng påser at alt går riktig for seg. I bakgrunnen to som interessert følger utviklingen, ordfører kandidatene Per Ramsli og Sverre Støverud.

Her kunne det også blitt annet gårdsarbeide, men han valgte fjøsarbeidet. At det var et riktig valg, kan en forstå når han fortsatte i dette yrke i ca. 33 år. Noen av disse årene også utenfor bygdas grenser. De siste årene før han gikk over i annet yrke var han fjøsruker hos Hveem i nærmere 12 år, og siden hos Jahr på Holter. Ved siden av fjøsstellet drev han som skomaker, og mange skopar har nok vært innoen n'Lars når skoåla vart for dårlege eller sømmen rauk.

KIRKETJENER FRA 1956

Nå var vi kommet fram til 1956, og stillingen som kirketjener ved Holter kirke var leidg. Det ble et nytt yrke. Men arbeidsplassen var ikke fremmed for Solheim, nabo som de hadde vært i mange år. Ikke kunne en være redd for å ta et tak heller den som skulle drive her, og arbeidsdagen kunne av og til bli nokså lang.

Det blir ofte hevdet at før i tida, da var det kaldt om vinteren og varmt om sommeren. Noe er det vel i det, men også at tidene forandrer seg. Det som har gjort store utslag her er oppvarmingen. Som de fleste kjenner til var det tidligere vedfyring i kirkene, nå er det elektrisk oppvarming i Holter. Solheim forteller at når det skulle være gudstjeneste om vinteren begynte fyringen allerede lørdag morgen, pågikk hele dagen og pån igjen søndag kl. 6. Når en tenker på all den veden som gikk med her, ble det mange turer mellom uthus og

kirken. Videre er det ingen forandring når det skal graves graver. Enkelte steder har de tatt i bruk sprengstoff til dette bruk, men dette har ikke Solheim noe til overs for. Han tar spaden, og noen ganger slegge og spett. Menighetsrådene i bygda har bedt om tineapparater, noe han mener kan være til stor hjelp.

MANGE FORANDRINGER

Det er ikke bare med oppvarmingen det er skjedd forandringer siden Solheim begynte som kirketjener. Kirkegården er blitt utvidet to ganger. Første utvidelsen skjedde på nordsiden, da ble uthuset revet og flyttet over veien; og i 1974 ble den nye parsellen på vestsiden vigslet. Dette var en meget kjærkommen tilvekst, da det også ble godt med parkeringsplasser. Kirkegårdene har i de senere årene gjennomgått en «ansiktsløfting», og Holter kirkegård sto grønn og frodig da dette besøket fant sted, selv om vi var kommet fram til midten av oktober. Gravstøttene står i rette rekker, og alt ens øye oppfatter viser at det er omhu i alt arbeidet som blir utført her. Vi vandrer så inn i den gamle arverdige kirke, som er fra

1697, og er reist av tømmer som en skal avstå å tippe dimensjonene på. Men det virker solid der de er synlige, og dette er oppe i de øverste etasjer.

Når jeg nå har brukt et årstall om kirken må en også gjøre oppmerksom på at dette er for kirken slik den ter seg i dag. Innvendig er kirken pen, og virker godt vedlikeholdt. Den ene av de store vedovnene står fortsatt nederst i kirken, og kan brukes hvis dette skulle være nødvendig, forteller Solheim. Men denne nye oppvarmingsmetoden er ikke bare av det gode, forteller han. Luften blir for tørr, og dette er skadelig for både inventar og instrumenter. I den forbindelse viser han fram luftfukteren som er installert.

Døpefont og altertavle er fra 1697, mens prekestolen er fra ca. 1600. Alt dette som Solheim viser fram er ting som trenger omsorg og ettersyn. Dette får de sammen med alt annet som trenger til det. Solheim er opptatt av hvordan dette best skal fungere. Det er mange ting å ta hensyn til.

Han viser fram kart med fortegnelse over alle gravstedene. Her mangler han kart over den nye enda, men det kommer. Han sier det må bli bedre ordning

når det gjelder gravfester, og jeg er enig i at dette må bli en ordning som er lik for hele kommunen, noe som menighetsrådene har arbeidet med. Holter kirke er den eneste som har kapell, men dette har ikke vært i bruk siden 1963. Årsaken til dette er vel at det er for lite. At det kan brukes til andre formål har vært drøftet. Men så vidt Solheim kjenner til er det ikke skjedd noe mer med det. Det er vel galt å si det ikke er i bruk, for kjelleren er jo i bruk. Og den er i solid granittmur.

INGEN

FRITIDSPROBLEMER.

I våre dager er det så populært å prate om fritidsproblemer, og det er naturlig å spørre Solheim hva han nå skal ta seg til når han går over i pensjonistenes rekke. Ikke noe pro-

blem sier han, jeg har eget hus og have som trenger tilsyn. Siden min kone døde har jeg selv gjort alt husarbeidet. Dessuten bor begge sønnene med familier like i nærheten. Forøvrig kjenner han de fleste mennesker i Holter. Og tar vi ikke mye feil, vil vel turen opp til kirken bli tatt ganske ofte, for å se hvordan arbeidet går. Det er vel ikke utenkelig at en etterkommer kan synes det er greit å ha en å rådføre seg med.

«Bygdespeilet» ønsker Lars Solheim mange gode år, og skribenten takker for noen trivelige timer i sin barndoms kirke. La dette stykket også være en takk til alle de dyktige kirketjenere i vår kommune. En ser og hører vanligvis ikke så mye til dem, men det ville fort merkes hvis de ikke var der!

M.B.

Høstens moter presentert av lokale krefter

Moteforestillinger og presentasjoner av bruksklær er blitt en ganske vanlig foreteelse også i Nannestad. Nytt er det imidlertid at slike forestillinger nå fullstendig blir «kjørt» med lokale krefter, der såvel arrangerer som firma, mannekenger, konferansier og underholdning kommer fra bygda.

I kommunehuset var det for-

leden en slik oppvisning, med Nannestad Sanitetsforening som arrangør. Flere firmaer i Maura sentrum sto for vareutvalget, og det ble presentert av mannekenger fra samme sted, mens velkjente Maura Trio sto for behagelig bakgrunnsmusikk.

At forestillingen var populær ble bevist ved at den samlet et fullsatt kommunehus.

— Det skal være p e n t på kirkegården vår, sier Lars Solheim.

En «skogens konge» felt i Nannestadåsen

Et prakteksemplar av en elgokse ble under høstens jakt felt i traktene mellom Finnskjeppmyrene og Kringlersetra. Det var Røtterud jaktlag, ved jegeren Kjell Berntsen, som kunne bringe dette stolte trofeet til bygda.

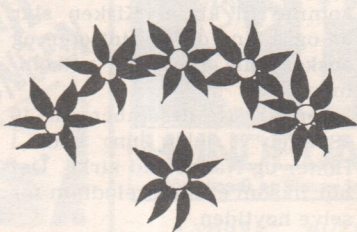
Det hører med til sjeldenhetene at det felles elger med så typiske skovlehorn som dette. Vanligvis er det mest de såkalte pigghornene. Denne praktfulle hornbesetningen hadde hele 16 takker, vel formet i en vakker krone.

Elgjakta i år gav forøvrig noe ujamne resultater. Enkelte lag fikk full uttelling for sin kvote, mens andre hadde inntil flere dyr «tilgode» ved jakttidens utløp.

Om stenene kunne tale - - - -

Nannestad kirke har i høst gjennomgått betydelige utvendige reparasjonsarbeider. Gammel puss er fjernet, sprekker reparert, og den nye pussens utvendig er malt i en farge som gir det gamle gudshus en ærverdig patina. Samtidig ble den gamle portalen i kirkeskipets sydvegg delvis brutt opp, og senere gjenmurt på en slik måte at den gamle portalen likevel kommer tydelig frem.

Det hviler en historiens sus over den gamle portal. Vi ser her portalen etterat den er brutt opp. Nå er den gjenmurt dette bare et minne.

Det knytter seg historie til vår gamle kirke. Beretningene om stridigheter mellom baglere og birkebeinere, og hvorledes krigsmennene søkte tilflukt i kirken er kjent. Men kirken var også samlingspunktet i bygdesamfunnet. Her ble alle meddelelser bragt videre fra kirkebakken.

Her var det glede og forventning i festens stund, og her var det sorg når sambygdinger ble stedt til den siste hvile. Ydmykt foldet almuen sine hender i stille bønn, mens presten var sjelesørgeren, trøsteren, og kanskje også refseren, som ikke lot sin vrede stå dekket under en skjepp når han fant skjellig grunn for å ta sin menighet i skole.

NYTT VEGNAVN PÅ PRESTÅSEN

En av vegene i Preståsen ble for noen år siden «døpt» «Hestevegen». Dette skjedde samtidig med at mange andre gater og veger fikk sine navn.

Nå har ikke de som bor langs «Hestevegen» satt noen pris på dette navnet og bedt om at vegene, i likhet med de andre i området, må få sitt navn fra de ville dyrs verden. Formannskapet har derfor godkjent at «Hestevegen» skifter navn til «Grevlingvegen».

Velkommen til kirke

Bjørke kirke:

3/12 kl. 19.00: Lysmesse. Konfirmanter og speidere. Granerud m. fl. 24/12 kl. 14.30: Familiegudstjeneste. Granerud.
26/12 kl. 11.00: Høytidsgudstjeneste. Offer til menighetsarbeidet. Haus.
4/1 kl. 11.00: Høymesse. Nattverd. Granerud.

18/1 kl. 11.00: Høymesse. Haus.

1/2 kl. 11.00: Høymesse. Nattverd. Granerud.

22/2 kl. 11.00: Høymesse. Offer til Bibelselskapet. Haus.

Holter kirke:

5/12 kl. 19.00: Lysmesse. Konfirmanter. Granerud m. fl.

14/12 kl. 11.00: Høymesse. Nattverd. Haus.

21/12 kl. 19.00: Vi synger julen inn. Granerud.

24/12 kl. 16.00: Familiegudstjeneste. Offer til søndagsskolen. Granerud.

25/12 kl. 11.00: Høytidsgudstjeneste. Offer til menighetsarb. Granerud.

1/1 kl. 11.00: Høymesse. Nattverd. Granerud.

11/1 kl. 11.00: Høymesse. Haus.

25/1 kl. 11.00: Høymesse. Nattverd. Granerud.

15/2 kl. 11.00: Høymesse. Haus.

22/2 kl. 19.00: Aftensang. Kollekt til Bibelselskapet. Granerud.

Nannestad kirke:

7/12 kl. 19.00: Lysmesse. Konfirmanter. Haus m. fl.

14/12 kl. 11.00: Høymesse. Nattverd. Offer til menighetsarb. Granerud.

21/12 kl. 19.00: Vi synger julen inn. Skolekorpsset. Kollekt. Haus.

24/12 kl. 16.00: Familiegudstjeneste. Offer til søndagsskolen. Haus.

25/12 kl. 11.00: Høytidsgudstjeneste. Offer til Menighetsfakultetet. Haus.

1/1 kl. 11.00: Høymesse. Nattverd. Haus.

11/1 kl. 11.00: Høymesse. Granerud.

25/1 kl. 11.00: Høymesse. Nattverd. Haus.

15/2 kl. 11.00: Høymesse. Granerud.

22/2 kl. 19.00: Aftensang. Kollekt til Bibelselskapet. Haus.

Stensgård kirke:

2/12 kl. 19.00: Lysmesse. Konfirmanter. Haus m. fl.

24/12 kl. 14.30: Familiegudstjeneste. Haus.

26/12 kl. 11.00: Høytidsgudstjeneste. Offer til ungdomsarbeidet. Granerud.

4/1 kl. 11.00: Høymesse. Nattverd. Haus.

18/1 kl. 11.00: Høymesse. Granerud.

1/2 kl. 11.00: Høymesse. Nattverd. Haus.

22/2 kl. 11.00: Høymesse. Offer til Bibelselskapet. Granerud.

Fagerli Sykehjem:

21/12 kl. 11.00: Gudstjenestelig møte. Granerud.

Bethel:

7/12 kl. 12.00: Gudstjenestelig møte. Haus m. fl.

Klippen:

7/12 kl. 11.00: Gudstjenestelig

7/12 kl. 11.00: Gudstjeneste.

Granerud m. fl.

29/2 kl. 11.00: Gudstjenestelig møte. Nattverd. Haus.

Nannestad Sykehjem:

21/12 kl. 11.00: Gudstjeneste. Haus. 4/1 kl. 15.30: Andakt. Granerud.

14/1 kl. 15.30: Andakt med nattverd. Haus. 18/1 kl. 15.30: Andakt. Haus.

1/2 kl. 15.30: Andakt. Granerud.

15/2 kl. 15.30: Andakt. Haus.

Sandsnesseter:

29/2 kl. 11.00: Gudstjenestelig møte. Granerud.

Julehøytid og nyttårshelg

Selv om julehøytiden i stor utstrekning er en hjemmets fest, er det mange som nettopp den høytiden kjenner trangten til å komme til kirke. Kirken slår da også sine dører vidt opp, og ønsker alle hjertelig velkommen.

Søndag 21. desember kl. 19 «Synger vi julen inn» både i Holter og Nannestad kirke. Det blir liksom et lite preludium før selve høytiden.

Julaften 24. desember er det familiegudstjeneste i alle 4 kirkeene, Bjørke og Stensgård kl. 14.30 og Holter og Nannestad kl. 16.00. Disse gudstjenestene er av de best besøkte gjennom hele året, og vi ber dere være ute i god tid.

Selve høytidsgudstjenestene er likevel 1. og 2. juledag. Vi følger den gamle tradisjon ved at Holter og Nannestad har 1. dag og Bjørke og Stensgård har 2. dag.

Selv om det kan bli seint julekvelden, skulle vi være blant de som finner veien til kirken høytidsdagene. Da følger vi en gammel tradisjon slik Landstad sier det i en av våre kjente julesalmer: «Til kirken samle seg fra hver gård og grend de unge, gamle, av kvinner og av menn»!

Nyttårshelga er nok i stor grad er hjemmets helg eller en besöker slekt og venner, men kirken vil også gjerne få ønske et godt, nytt år ved gudstjeneste i Holter og Nannestad kl. 11 nyårsdagen og samme klokkeslett i Bjørke og Stensgård første søndag i nyåret, 4. januar. Føler du ikke trang til å komme til kirken da også?

Kirken vil da møte alle med ønske om en velsignet julehøytid og godt nytt år, og en hjertelig innbydelse til gudstjenestene.

Thorkjell Haus.

NANNESTAD KOMM. KINO
KINOPROGRAM

**BRENN MARLON
 QUEIMADA! BRANDO**

FARVER
 (BURN!) REGI: GILLO PONTECORVO United Artists

Bjerke 12/11 kl. 20 (V)
 Lyngås 13/11 kl. 20 (V)

WALT DISNEY'S
 tegnefilm om
 elefant-
 ungen som
 kunne fly!

DUMBO
 FARVER

En fortryllende og festlig
 fargeskildring

Lyngås 23/11 kl. 17 (B)
 Nannestad 26/11 kl. 18 (B)
 Bjerke 30/11 kl. 18 (B)

ASTRID LINDEGREN
**EMIL OG
 GRISUNGEN**

Lyngås 30/11 kl. 17 (B/5 år)
 Nannestad 3/12 kl. 18 (B/5 år)
 Bjerke 7/12 kl. 18 (B/5 år)

**DRAMAET OM FINNMARKS
 FRIGJØRING**
 TEAM-NORENA

ARNE LIE
 VESLEMØY HASLUND
 BERNHARD RAMSTAD
 KÅRE TANNVIK
 SOLFRID HEIER
 EVGENIJ LEONOV

manus: SIGBJØRN HØLMEBÅKK FARVER
 JURIJ NAGIBIN reg. KNUT ANDERSEN
 IGOR MASLENNIKOV

**under en
 steinhimmel**

Lyngås 16/11 kl. 17 og 19
 Nannestad 19/11 kl. 18 og 20
 Bjerke 23/11 kl. 18 og 20

Tillatt for ungdom
 på 1. forestilling.

**DET VAR EN GANG
 EN PURK**

MICHEL CONSTANTIN
 MIREILLE DARIC

FARVER
 PROD. GAUMONT

Lyngås 23/11 kl. 19 (V)
 Nannestad 26/11 kl. 20 (V)
 Bjerke 30/11 kl. 20 (V)

**Sangen om
 den røde rubin**

Bjerke 19/11 kl. 20 (V/18 år)
 Lyngås 20/11 kl. 20 (V/18 år)

JAMES COBURN
 • BUD SPENCER
 • TELLY SAVALAS

FARVER

**FRITT LEIDE
 TIL HELVETE**

Bjerke 26/11 kl. 20 (V)
 Lyngås 27/11 kl. 20 (V)

HUNDEDAGER
 (Røtmånad) en film av Jan Haldoff

Lyngås 30/11 kl. 19
 Nannestad 3/12 kl. 20
 Bjerke 7/12 kl. 20
 Tillatt for voksne over 18 år.

EMI **BORTREIST PÅ
 UBESTEMT TID**

Ingerid Vardund
 Svein Scharffenberg
 Lasse Kolstad · Julie Ege

Triller

Bjerke 3/12 kl. 20 (V)
 Lyngås 4/12 kl. 20 (V)

Regi: Pål Bang-Hansen

**OLSEN-bandens
 SISTE
 BEDRIFTER**

TEAMFILM
 NORENA

ARVE OPSAHL
 CARSTEN BYHRING
 SVERRE HOLM
 AUD SCHØNEMANN
 SVERRE WILBERG
 ROLF SØDER

Lyngås 7/12 kl. 17 og 19
 Nannestad 10/12 kl. 18 og 20
 Bjerke 14/12 kl. 18 og 20
 Tillatt for barn på 1. forestilling.

TANK T-34

Viatsjeslav Gurenkov
 Valerij Pogoreltsev
 Regi: Nikita Kurikhin
 og Leonid Mensaker

SOVEXPORTFILM

Bjerke 10/12 kl. 20 (V)
 Lyngås 11/12 kl. 20 (V)

HELNORSK MUSICAL

Norsk Film A/S og EMI-Produksjon A/S
presenterer

Oskar Braatens Ungen

BRITT LANGLIE

SØLVI WANG

KIRSTI KOLSTAD

BJØRN SKAGESTAD

CARSTEN BYHRING

HARALD HEIDE STEEN

ROLV WESENLUND

RAGNHILD NYGAARD

SIDSEL RYEN

FRIMANN FALCK CLAUSEN

Regi: Barthold Halle.

fotograf:

Sverre Bergli

Familieforestilling

Lyngås 14/12 kl. 18 (B)

Nannestad 17/12 kl. 18 (B)

Bjerke 4/1 -76 kl. 18 (B)

Norsk Film as viser: **HUSTRUER**
En gøyal film på ramme alvor
av Anja Breien, med Frøydis Armand
Katja Medbøe, Anne Marie Ottersen

FILMEN SOM SKULLE VÆRT VIST I «KVINNEÅRET»

Lyngås 4/1 kl. 17 og 19

Nannestad 7/1 kl. 18 og 20

Bjerke 11/1 kl. 18 og 20

Tillatt for ungdom
på 1. forestilling.

Lyngås 11/1 kl. 19 (V)

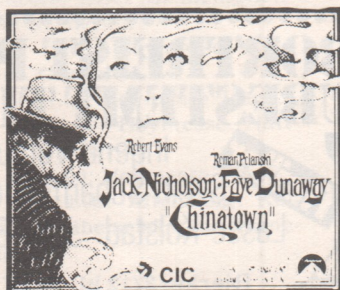
Nannestad 14/1 kl. 20 (V)

Bjerke 18/1 kl. 20 (V)

Bjerke 14/1 kl. 20 (V)

Lyngås 15/1 kl. 20 (V)

Lyngås 25/1 kl. 19 (V)

Nannestad 28/1 kl. 20 (V)

Bjerke 1/2 kl. 20 (V)

Bill.pr.is: Kr. 8,-

Lyngås 25/1 kl. 17 (B)

Nannestad 28/1 kl. 18 (B)

Bjerke 1/2 kl. 18 (B)

Lyngås 11/1 kl. 17 (B)

Nannestad 14/1 kl. 18 (B)

Bjerke 18/1 kl. 18 (B)

Flåklypa

ENDELIG KOMMER DEN – FILMEN HELE NORGE SNAKKER OM!!

FLÅKLYPA GRAND PRIX

Lyngås søndag 18/1 kl. 17, 19 og 21

Nannestad onsdag 21/1 kl. 18 og 20

Nannestad fredag 23/1 kl. 18 og 20

Bjerke søndag 25/1 kl. 17, 19 og 21

TILLATT FOR BARN OVER 5 ÅR PÅ 1. FORESTILLING

Billettpriser: Barn kr. 5,-, voksne kr. 10,-.

Bjerke 28/1 kl. 20 (V)

Lyngås 29/1 kl. 20 (V)

Kinosjefens forsinkete «Julegave»: «Flåklypa Grand Prix» kommer i januar!

— Kinomatografisjef Lars Jahr, går du ofte på kino?

— Det må jeg dessverre svare nei til.

— Kan grunnen ligge i at repertoaret i den kommunale kino er for lite fristende — i hvert fall sett med voksne øyne?

— Nei, det vil jeg ikke si. Du verden hvor mange filmer jeg har lyst til å se.

— Bygdespeilets lesere har reagert på de mange voldspregede filmer i siste nummer. Disse utgjorde hele 16 av i alt 21 voksne filmer. Din kommentar.

— Tallet synes meg å være noe høyt, men jeg innrømmer at en del av de filmene var «harde». Kinopublikums reaksjoner på det programmet har imidlertid vært positivt. «Papillon» og «Macbeth» var harde filmer, men de viser vel ikke annet enn historie. Og det må vi tåle. Jeg ville tro at de fleste er enig med meg når jeg sier at det TV-program fra siste verdenskrig som har vært vist i høst, og som alle, uansett alder har hatt mulighet til å se, har gjort og vil gjøre et mye sterkere inntrykk enn ovennevnte filmer. På film vet vi jo at de harde scenene er film-

tricks, mens TV viste den harde virkelighet.

— Publikum på de voksne forestillinger er ofte svært unge og støyende. Kan dere kontrollere alderen?

— Teoretisk ja, men i praksis er det dessverre ikke like lett. De aller fleste av vårt kinopublikum er unge mennesker. Det å se forskjellen på 15 og 17 åringer er ikke lett. Kombinasjonen av kinokontrollør/billettør gjør det heller ikke lettere, da vedkommende samtidig skal holde styr på penger, billetter og køen.

— Vi må se i øynene at dette skaper problemer i mange hjem. Et nei til 13–14 åringer til å gå på voksen film er selvsagt upopulært, når beviselig «alle de andre» får lov. Etterpå blir de mørkredde og drømmer vonde drømmer. Uff, Jahr, dette var visst et ukoselig samtaleemne!

— Dette er harde påstander, som jeg betviler omfanget av. I hvert fall sitter ikke jeg tilbake med inntrykket av at flesteparten av publikum på voksen film er 13–14 åringer. Men at de finnes i kinolokalet en gang iblant anser jeg som mulig. Jeg husker, og gjør ikke også du, fra den gang vi selv var i den alderen?

— Vet vi i det hele tatt nok om filmens negative virkninger på et umodent barnesinn?

— Nei det tror jeg ikke vi gjør, men at visse inntrykk virker på et barnesinn er det vel ingen tvil om.

— Blir det i fremtiden et tilbud om spesielle filmer, også for den yngre generasjon, og får vi flere familieforestillinger? Emil og Pippi var svært populære husker du?

— Ja, det har vi planer om. Familiefilmene, slike som «Pippi» og «Emil» finnes det dessverre meget få av på markedet. De som en sjelden gang dukker opp vil alltid bli vist i Nannestad. Jeg kan da ikke la være å henvise til kinoprogrammet i dette nr. av Bygdespeilet og til filmene «Dumbo», «Emil og Grisungen», «Ungen», «Bøljer i Stillehavet» og til sist men ikke minst til «FLÅKLYPA GRAND PRIX». Der har jeg planer om ekstrete forestilling for

de gamle og handicappede i kommunen.

Til slutt vil jeg kort bemerke at i de fem år jeg har innehatt stillingen som kinobestyrer i Nannestad, har jeg hatt følelsen av at det ikke er stor uenighet mellom publikum og kinobestyreren. Men jeg setter pris på reaksjon fra publikum, enten den er positiv eller negativ.

BN

Kinobestyrer Lars Jahr. — Jeg setter pris på publikumreaksjoner, positive som negative!

Nannestad 1. speidergruppe er 20 år

Det er i år tyve år siden speiderpiketroppen i Bjerke ble innviet. Dette fant sted på Kringler skole den 30/10-1955. Jubileet ble markert med en speiderfest i Bjerke Velhus, der ca. 150 speidere, ledere og foreldre var samlet.

Nannestad 1. speidergruppe består nå av ca. 75 speiderpiker i alderen 7–15 år, samt fem ledere.

«Bygdespeilet» gratulerer med jubileet!

FOR DYR «ISDAMM» VED HAUG MEIERI

Kommunen har fått et tilbud om kjøp av «Isdammen» ved Haug meieri.

Antydet salgssum var 60 000 kroner. Samme dag ble forøvrig ervervet av nåværende eier for 300 kroner i 1935. Tilbudet er vurdert, men

med negativt resultat. Kommunen er ikke interessert i kjøpet. Dette ikke minst på grunn av at tilbyderen ikke eier strandlinje i det hele tatt, og at «Isdammen» således vesentlig består av et blankt, om enn vakkert, vannspeil.

Noen tall fra kinodriften

Fram til 1. oktober i år har kinoen i Nannestad hatt en billettinntekt på vel 47 000 kroner. Dette tilsier en gjennomsnittlig spilleinntekt på 370 kroner pr. kveld. Det gjennomsnittlige besøket har ligget på 57 pr. forestilling, 86 pr. spillekveld og 61 barn pr. barneforestilling. På de tre kinoene har Nannestad det høyeste besøket, med 74 pr. forestilling. Bjerke ligger på annenplass med 55, og Holter sist, med 47.

Såvel spilleinntektene som antall besøkende vil sannsynlig komme opp mot rekordåret 1973.

— Det er derfor grunn til optimisme, sier kinobestyrer Lars Jahr.

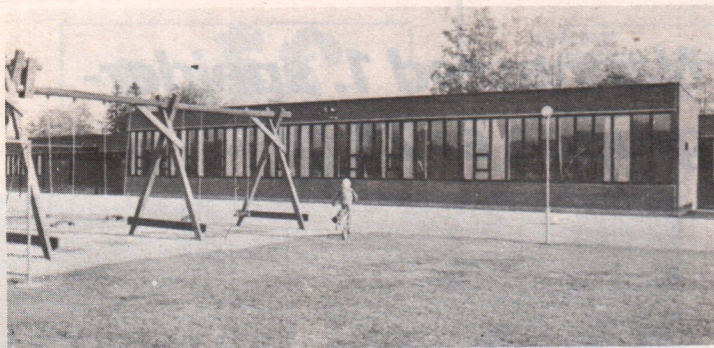
Ny skole i Eker krets innen relativt kort tid?

Ifølge skoleordningskomiteen bør ikke Eker skole ha over 12 klasser, da ytterligere klassenheter vil medføre ekstra ambulerings og dermed følgende uro. Det kan i den aktuelle periode bli minst 15 klasser i Eker krets.

Skoleordningskomiteen foreslår på bakgrunn av dette at ny grunnskoleenhet i Eker krets påbegynnes og delvis står ferdig innen 1978/79. Denne bør inneholde seks klasser, samt førskoleklasse. Den foreslås bygget i Preståsområdet, på et areal mellom Rådysvegen og Nannestadmåsan. En spesialskoleavdeling antydes bygget sammen med denne skoleenheten. Utbyggingen av det hele foreslås

gjennomført etappevis etter behov, men sosialskoleavdelingen bør komme snarest mulig. Rom for skolestyrets/skolesjefens kontorer foreslås bygget på samme område, og det antydes at en plankomite for «Eker II» bør nedsettes i løpet av 1976.

I et sammenfattet utbyggingsplan for Eker opereres det med et brutto romprogram på 2.481 kvm. Hertil kommer tilfluktsrom for ca. 200 personer. Romprogrammet omfatter 1.823 kvm. for barneskole, 476 kvm. til spesialskoleavdeling og 182 kvm. til kontorer for skolestyret og skoleetaten. Etter en anleggskostnad på 2.500 kr. pr. kvm., vil hele anlegget etter dagens priser komme på ca. 6,6 mill. kroner.

Eker skole som sannsynlig blir avlastet med ny skoleenhet på Preståsen.

Avlastningsbygg for Maura skole først etter 1986?

Maura skole er i dag utbygd til 12 klasser, og skolen skal ifølge skoleordningskomiteen være tilstrekkelig fram til 1985/86. Men med Holkebylia fullt utbygd i årene etter 1986 vil skolen bli for liten. Det anbefales derfor at det avsettes ei høvelig tomt til en skoleenhet i Holkebylia for 1.-6.

klasse, tillagt rom for førskoleklasse.

Tomt foreslås avsatt i området mellom Nordåsvegen og påtenkt ny vei til byggefeltet i Holkebylia. Som romprogram foreslås å nytte de samme normer som for ny skole i Eker krets.

Maura skole. Skolen skal ha tilstrekkelig kapasitet for de første ti årene.

Neste skole i Holter på Eltonåsen?

Løken skole har i sommer fått et midlertidig tilbygg i form av en paviljong. Skoleordningskomiteen mener at skolen bør ha fra syv til åtte klasser, eventuelt også med plass til førskoleklasse. Det pekes på at skolen ligger midt i innflygingen til Gardermoen, noe som fører til fraråding av å bygge en større permanent skole på stedet. Komiteen foreslår i stedet at det bygges en helt ny skole på egnet tomt i byggefeltet Eltonåsen. På grunn av manglende planer for feltet, kan imidlertid ikke angis bestemt hvor.

Komiteen mener at den nye skolen bør utbygges etappevis i tida 1979-1983, og den bør planlegges for seks klasser, samt førskoleklasser. Brutto rompro-

gram er beregnet til 1.512 kvm. Hertil kommer tilfluktsrom for i alt 250 personer. I dette rommet foreslås plassert rom for sang/musikk, bibliotek på ca. 80 kvm., samt 20-30 kvm. b'rom.

DET GAMLE KOMMUNEHuset MÅ REPARERES.

Taktekkingen på det gamle kommunehuset er i en elendig forfatning, går det fram i en betenkning fra ingenioretaten til formannskapet. Et prisoverslag over nødvendige reparasjonsarbeider lyder på vel 52 000 kroner.

Inneværende års budsjett har vanskeligheter med å tåle en slik belastning. Takreparasjonene blir derfor utsatt til neste år, og nødvendige midler blir forsøkt tilpasset 1976-budsjettet.

Litt skattestatistikk fra forrige år

Statistisk Sentralbyrås statistikk over kommuneskattleggingen i Akershus for inntektsåret 1973 viser at netto inntekt pr. personlig skattyter i gjennomsnitt for hele fylket utgjorde 37100 kroner. For inntektåret før var tilsvarende tall 34200 kroner. Netto inntekt pr. innbygger er for siste år beregnet til 17800 kroner, mot 16100 kroner året før.

For landet som helhet lå den personlige skattbare inntekt i 1973 på 32300 kroner, slik at Akershus ligger godt over gjennomsnittet for hele landet.

Av et innbyggertall på 6877 i Nannestad i 1973, var det 3741 skattytere. Av disse var 41 etterskuddspliktige, 3 rederiskaper og 38 såkalte «andre». Det var 3674 forskuddspliktige, derav 3053 innenbygds. Totalt var det 26 sjøfolk bosatt i Nannestad. Netto formue i bygda var beregnet til 110684000 kroner. Av dette ble 90877000 eid av innenbygdsbeboere.

Netto inntekt var 97983000 kroner, og kommuneskatten utgjorde 17296000 kroner. Av denne var 769000 kroner formuesskatt og 16527000 kroner inntektsskatt. Statsskatten utgjorde 7323000 kroner, og merverdiavgiften til folketrygden 10362000 kroner.

Hvis vi lager et gjennomsnitt for 1973, vil vi finne at han eller hun pr. skattyter hadde en netto formue på 14637 kroner. Den samme tjente 31512 kroner i 1973.

Av personlige skattyterne var det samme år 23 som ikke hadde noen inntekt. 36 tjente mindre enn 2000 kroner, og 29 mindre enn 4000 kroner. Flest skattytere var det i gruppen som tjente mellom 30000 og 35000 kroner, hele 374 i tallet. 27 skattytere tjente mellom 100000 og 300000 kroner, mens det ikke var noen som tjente mer enn sistnevnte tall.

(Alle opplysninger ved Statistisk Sentralbyrå.)

Jul og julehøytider

Blant alle kirkeårets høytider er julen den største. Av høytidene jul, påske og pinse er julen også den yngste. Men julens historie går likevel langt tilbake i tiden. I en bok «Helg og høytid i hjemmet» står det at både påske og pinse ble feiret bortimot 300 år før julen.

Jul var opprinnelig navnet på den hedenske midtvintersfest. Senere kom Kristi fødselsdag som grunnlag for å feire høytiden. Det bemerkelsesverdige her er imidlertid at i henimot 300 år ble denne fødselsdagen feiret 6. januar. Så ble den flyttet til vintersolverv, og avløste dermed den hedenske jul.

Etter kristendommens innføring i Norge feirer vi derfor jul til minne om Kristi fødsel. En høytid av slike dimensjoner trenger forberedelser, og dette er noe som skaper tradisjoner.

Kirkeåret begynner med advent, og adventtiden er en forberedelsestid. Vi skal forberede

oss på det som skal komme. Ikke bare materielt, men også åndelig.

For barn betyr det en lang forventningens tid, noe som også blir kommersielt utnyttet, kanskje i en noe vel stor grad. Men det vi likevel mest forbinder med adventtiden er forventningene om lyset, slik det gir seg utslag i adventlys og lysfester. Dette er symboler som skaper tro og stemning i en ellers trist og mørk vintermåned. Feiringen av «Lucia-dagen» er igjen blitt mere aktuell. Spesielt ved flere institusjoner bringer denne lysfesten lys og stemning. Selve «Lucia-dagen» er 13. desember, og den feires til minne om den hellige Lucia, en romersk jomfru som led martyrdøden ved Syracuse i år 304. Skikken med de hvitklede pikene med brennende lys og kroner stammer opprinnelig fra Tyskland. Herfra kommer også skikken med juletreet. Det ble først tatt i bruk

i Strasbourg på 1600-tallet, og det har senere vandret ut over store deler av verden. Tradisjonen med julenissen er av yngre dato, faktisk vårt eget århundre.

Men gjennom årtiene har bestemte juleskikker og tradisjoner blitt etablert, og svært mange av disse er fortsatt å finne. Det skulle vaskes og skures, bakes og stekes. Hva var vel julen uten de syv kakeslagene? Og gikk en kakeboksene nærmere etter, holdt det nok ikke med disse syv, — kanskje ble det ofte det dobbelte.

Når først jula var der, skulle det gjøres minst mulig. Det var julefreden framfor alt. Men selve julekvelden skulle ingen ting mangle, — både folk og dyr skulle ha det beste som huset formådde.

Å sammenligne «gammeldags» julestev og dagens, lar seg vanskelig gjøre. Men selv om tidligere tiders jul bragte

med seg mye slit, bar det hele med seg en forventning som mer sjelden skapes i dag. Nå kan nær sagt alt skaffes for penger, uten at vi av den grunn egentlig blir så mye mer fornøyd. Folk i dag haster avsted, ofte tilsynelatende uten mål og mening. Vi er stadig på jakt etter noe nytt, for mange går det ut over både trivsel og helse.

For de fleste mennesker er feiringen av jul et minne om Kristi fødsel. Også for alle som ikke har sin faste plass i kirke eller menighetshus er julen noe eget, uten at det skal skilles mellom tro eller ikke tro. Ethvert menneske må i så måte bli respektert for sin egen overbevisning. Framfor alt må vi ikke dømme et menneske på grunn av sin tro eller mangel på sådan.

La derfor julen være en høytid og et samlingspunkt for oss alle. Da er den også det som den er ment å være. **M.B.**

Elevtallet i våre skoler vil stige

Spesielt utslag i ungdomsskolen

I forbindelse med skoleordningskomitéens innstilling er det utarbeidet en oversikt over antatt elevmasse i den enkelte skole for en tiårsperiode framover. Som bakgrunnsmateriale for disse prognosene ligger flere faktorer, blant annet plassering og utbyggingstakt i de kommunale boligfeltene. For hele kommunen kalkuleres det med inntil 2,5 % befolkningsøkning fra år til år. Dette tallet ligger i nærheten av de prognoser som er innarbeidet i kommunens boligbyggingprogram fram til 1980. Dette vil igjen si en gjennomsnittlig årlig tilvekst på ca. 80 boliger for hele tiårsperioden.

Tabellen nedenfor viser til venstre den enkelte skole. I rubrikken til høyre for skolens navn finner en klassetrinnet. De videre kolonner viser skoleåret

(se over i hver kolonne), og det gis et sammendrag for alle klassetrinnene ved hvert enkelt skole som sum.

Av denne tabellen (og flere andre faktorer) trekker skoleordningskomitéen sine slutninger om nødvendigheten av utbygging for de enkelte skolene. De tilråinger som følger av dette vil du finne på annen plass i dette nummer av «Bygdepeilet».

Skole	81	82/83	84/85	85/86	86/87	87/88	88/89	89/90	90/91	91/92
HAURA	1	53	42	37	40	42	43	45	45	47
	2	34	55	45	38	42	43	44	46	46
	3	45	49	57	47	39	42	43	45	47
	4	43	47	43	58	43	40	44	44	48
	5	46	45	50	45	60	50	41	45	46
	6	41	43	48	52	47	61	52	42	47
		266	277	280	280	279	279	289	287	277
ØKER	1	48	50	49	40	46	46	49	49	50
	2	60	50	50	50	42	47	47	50	51
	3	55	62	51	51	51	43	47	49	50
	4	50	56	62	51	52	52	44	43	50
	5	55	52	57	64	60	54	52	45	49
	6	39	56	52	58	64	53	56	54	46
		307	326	321	314	308	295	295	295	294
KRIKGLER SJATTUN	1	21	15	16	19	18	18	18	18	18
	2	18	21	15	17	19	18	17	18	17
	3	17	18	21	16	17	19	18	17	18
	4	19	17	18	22	16	17	19	18	17
	5	18	19	17	19	22	16	17	19	18
	6	21	18	19	18	19	22	16	17	19
		114	108	106	111	111	110	105	107	107
LØKFI	1	42	25	38	28	35	36	37	37	37
	2	46	44	26	39	29	36	37	38	38
	3	32	46	45	27	40	31	37	38	39
	4	33	34	47	46	28	42	32	38	39
	5	30	35	35	48	47	30	43	33	39
	6	24	30	36	36	49	49	31	44	35
		207	214	227	224	228	224	217	228	227
UNG= DOMS= SKOLEN	7	125	128	155	158	166	179	172	155	157
	8	130	128	131	155	160	168	179	173	159
	9	126	133	131	135	158	163	169	180	176
	10	6	6	6	6	6	6	6	6	6
		387	395	423	454	490	516	526	514	498

Prinsipielt bør det bygges små skoleenheter, sier skoleordningskomiteén

Prinsipielt mener skoleordningskomiteén at det bør bygges små skoler. På barnetrinnet bør det således ikke være mer enn to paralleller. Ungdomstrinnet vil ha forholdene lagt til rette for maksimalt tre-parallellers skoler, da det forutsettes at Nannestad ungdomsskole får det antall klasser den er bygget for, nemlig 12.

På barnetrinnet mener komiteén at det bør bygges mindre skoleenheter for første til sjette klasse, tillagt rom for førskoleklasser i vedkommende distrikt. Alternativt kan det tenkes grendeskoler for første til tredje klasse, med to paralleller. Men komiteén mener at en slik modell ville føre til unødig oppdeling av skolegangen, i det elevene måtte skifte skole både

etter tredje klasse, og som før etter sjette.

Generelt hevder komiteén at mindre skoleenheter vil bety en mer miljøvennlig skole, og muligheter for bedre disiplinære forhold. Kontaktsforholdet mellom de forskjellige medlemmer i et slikt skolesamfunn har store sjanser til å bli godt. Det vil være et fint utgangspunkt for å utvikle et skolemiljø hvor forståelse og toleranse er tilstede mellom partene.

For øvrig er det grunn til å tro at en vil kunne reduseres skole-skyssen betraktelig, kanskje helt. Med skolen riktig plassert innenfor boligområdene, vil en også skape trafikksikre adkomstveger for elevene, sier skoleordningskomiteén.

NY UNGDOMSSKOLE I 1978/79?

Statistiske opplysninger viser at det til 1978/79 bør stå ferdig en ny ungdomsskole i kommunen. Skoleordningskomiteén forutsetter at nåværende ungdomsskole ikke får mer enn 12 klasser, som den er bygget for. En vil dermed få en skolestørrelse som er tilnærmet i samsvar med komiteéns prinsipielle syn om at skolene ikke bør være for store.

Komiteén vil derfor foreslå at det bygges en ungdomsskole nummer to i bygda til 1978/79, med to paralleller, men med mulighet for senere eventuell utbygging for tre paralleller. Det totale romprogram blir antydnet til 2740 kvm. Hertil kommer tilfluktsrom for inntil 250 personer. I dette rommet foreslås plassert rom for sang/musikk/bibliotek, i alt ca. 110 kvm.

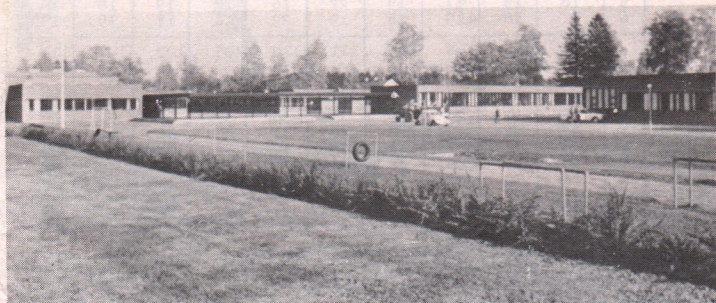
Med en kostnad på 2500 kroner pr. kvm vil byggekostnadene etter dagens priser utgjøre anslagsvis 7,4 mill. kroner.

Etter det boligutbyggingsprogram som foreligger, og andre forhold, vil komiteén foreslå at skolen legges til Maura. Den bør likevel ikke plasseres slik at den kommer på samme tomteom-

råde som en nødvendig avlastningsskole for Maura barne-skole. Komiteén foreslår derfor den nye ungdomsskolen plassert på det tomteareal kommunen eier like øst for Maura skole, nord for veien Maura — Nordmorkorset på Kopperudmoen.

Komiteén vil imidlertid samtidig også peke på en eventuell alternativ plassering av ungdomsskole nummer to på Eltonåsen i Løken krets. Men komiteén tviler på om tomt for formålet kan stå ferdig innen den tid det er aktuelt å starte planleggingsforberedelsene for ny ungdomsskole, sannsynligvis i 1977. Skysskostnadene ved en plassering på Eltonåsen vil også bli vesentlig større enn i Maura.

Etter perioden 1975/86 vil komiteén anse det for sannsynlig at det vil bli behov for denne ungdomsskoleenheten i den sørlige delen av bygda som nevnt alternativt. Når boligområdet der planlegges, bør det derfor under alle omstendigheter allerede nå kalkuleres med egnet tomteområde for dette formålet.

Nannestad ungdomsskole. Innen 1978/79 bør en ny ungdomsskole være bygget, sier skoleordningskomiteén.

Martha Maier fra Skjennum gård er mester for denne fine juleillustrasjonen.

Vi nærmer oss jul. Denne travleste tid blant alle. Alt skal gjøres i stand. Det skal skures, og det skal bakes. Mat skal det sørges for, og alle ting som vi ikke har fått tid til ellers, — det skal gjøres til jul.

Det sies at vi er blitt så komersielle. Julen er blitt et marked for kjøp og salg.

Det er sikkert noe i det.

Men heldigvis, det henger noe igjen av julens tradisjoner. Julen er noe for seg sjøl. Vi kan være selvopptatte hele året, og julen med. Men er det ikke ett eller annet som skjer med oss, både i forberedelsene og i selve høytiden? Er vi ikke litt snillere, og kanskje ofrer vi bittelite granne mere omtanke for våre medmennesker akkurat i denne tiden?

Tradisjonene med julegaver og julehilsener er vel ett av de mange uttrykk for at egentlig så vil vi glede hverandre. Det er bare det at vi aldri får tid til å vise det ellers i året!

Julen er en gledens høytid. Ikke bare for barna. Om vi er aldri så «tøffe» hver for oss. (Tror vi selv i alle fall). Men hånden på hjertet, — *faler* vi ikke noe spesielt når julehøytiden er over oss?

La oss også i år forsøke å gjøre julen til en gledens høytid. La oss forsøke å omsette julens glade budskap i omtanke og kjærlighet for våre medmennesker!

Vi trenger det!

Og dermed ønsker «Bygdespeilet» alle sine lesere og forbindelser forøvrig en riktig god jul, og et godt nytt år!